

Projekt

z dnia

Utworzony przez

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR X/81/2025
RADY GMINY WIELGIE**

z dnia 21 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wielgim za rok 2024 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz sprawozdania
z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-
2026 za rok 2024.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 110 ust. 9, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) – uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim za rok 2024 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 za rok 2024, w brzmieniu określonym w załączniku Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielgie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewelina Antonowicz

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WIELGIEM ZA ROK 2024 WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

I. Wprowadzenie

Zgodnie z zapisem art. 110 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem jest jednostką budżetową, realizującą zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw.

Ośrodek realizował zadania przy pomocy:

- 19 pracowników etatowych w tym: 1 kierownik, 1 główny księgowy, 1 księgowy, 1 starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator, 4 starszych specjalistów pracy socjalnej (pracownicy socjalni), 1 referent ds. kadr i płac, 2 referentów, 2 inspektorów, 1 inspektor ds. wspierania rodziny, 1 asystent rodziny, 2 opiekunki (oprócz świadczenia usług opiekuńczych - 1 osoba oddelegowana również do pracy w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, a 2 osoby w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024), 1 kierowca (do 30.06.2024 r.), 1 asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024).
- 15 pracowników zatrudnionych w ramach umów zlecenie: 4 osoby - obsługa GOPS, 9 osób – z programów: „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 i „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 (w tym 3 osoby świadczące również usługi opiekuńcze poza programami), 1 osoba –

usługi psychologiczne, 1 osoba usługi psychologiczno-terapeutyczne.

- 13 podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą: 5 podmiotów – obsługa GOPS, 2 podmioty - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 3 podmioty – schronienie, 3 podmioty – działania psychologiczne i terapeutyczne.

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania ustawowe, obejmujące działania osłonowe i aktywizujące, mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W zakresie pomocy społecznej GOPS realizuje zadania własne i zlecone Gminie Wielgie oraz zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej. Ponadto, ośrodek wykonuje zadania przekazane przez Wójta Gminy Wielgie w zakresie m.in. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Do zadań działalności Ośrodka należy w szczególności:

1. Udzielanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej.
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
3. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej.
4. Rozwijanie nowych form pomocy.
5. Aktywizacja i integracja lokalna.
6. Organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.
7. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pielęgnacyjnych.
8. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ich realizacja na podstawie ustawy oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników.
9. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.
10. Wypłacanie wynagrodzeń za sprawowanie opieki zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej.
11. Prowadzenie spraw związanych z przemocą domową oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.
12. Ustalanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.
13. Prowadzenie spraw w zakresie przyznawania stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym i zasiłków szkolnych, związanych ze zdarzeniem losowym.
14. Wydawanie Kart Dużej Rodziny.
15. Wspieranie osób z niepełnosprawnością, dowóz dzieci z niepełnosprawnością do szkół i wsparcie osób starszych.
16. Wsparcie rodzin w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

17. Realizacja innych zadań wynikających z programów rządowych oraz podpisanych porozumień i umów.
18. W 2024 r. dodatkowo GOPS Wielgie realizował zadania, mające na celu wsparcie gospodarstw domowych w obecnej sytuacji gospodarczej i ekonomicznej państwa tj. dodatek węglowy (z 2022 r.), bon energetyczny, dodatek osłonowy.
19. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
20. Wydawanie zaświadczeń do uzyskania dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska („Czyste powietrze”).

II. Pomoc środowiskowa

Pomoc środowiskowa realizowana jest przez pracowników socjalnych Ośrodka. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z wyjątkiem zasiłków celowych z tytułu zdarzeń losowych lub klęski żywiołowej, specjalnego zasiłku celowego, pomocy dla cudzoziemców w 2024 r. przysługiwała:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty 776,00 zł (od 01.01.2025 r. 1010,00 zł),
- osobie w rodzinie, której dochód nie przekraczał kwoty 600,00 zł (od 01.01.2025 r. 823,00 zł).

Przy przyznawaniu świadczeń przez pracowników socjalnych, oprócz spełnienia kryterium dochodowego musi wystąpić jednocześnie co najmniej jeden z powodów, np. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc domowa, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa.

W roku 2024 różnymi formami pomocy objęto 290 rodzin z liczbą osób w rodzinach - 895. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było bezrobocie – 150 rodzin, w tym długotrwałe bezrobocie, ubóstwo – 112 rodzin oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 108 rodzin.

Kolejnymi przyczynami były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym potrzeba ochrony wielodzietności), alkoholizm, bezdomność, przemoc domowa, zdarzenie losowe, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Działania pracowników socjalnych prowadzone były w 3 obszarach tj. przyznawania świadczeń pieniężnych, pomocy pozamaterialnej, działań środowiskowych.

2.1. Świadczenia pieniężne

Podstawą przyznania świadczeń jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W 2024 roku w celu przyznania pomocy przeprowadzono 699 wywiadów środowiskowych.

Zasilek stały - przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku stałego otrzymało 57 osób.

Zasilek okresowy – przyznawany jest w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność. Z tej formy pomocy skorzystało 105 rodzin (106 osób), w tym 1 osoba, która opuściła zakład karny.

Zasilek celowy i specjalny zasiłek celowy – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, na zakup żywności, ogrzewania, w tym opału. Pomoc ogółem otrzymało 36 rodzin, w tym 16 rodzin specjalny zasiłek celowy.

W 2024 r. nie wypłacono zasiłku celowego na pokrycie kosztów zakupu biletu kredytowego.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – z tej formy wsparcia skorzystało 157 rodzin, w tym 1 osoba po zwolnieniu z zakładu karnego. Od 01.01.2023 r. podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania w/w świadczenia tj. wg obowiązujących w 2024 r. kryteriów dochodowych: 1200,00 zł (600,00 x 200%) dla osoby w rodzinie i 1552,00 zł (776,00 x 200%) dla osoby samotnie gospodarującej. Od 01.01.2025 r. kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie wynosi 823,00 zł tj. 200% - 1646,00 zł, dla osoby samotnie gospodarującej 1010,00 zł tj. 200% - 2020,00 zł.

Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – tę formę wsparcia otrzymała 1 rodzina.

2.2. Pomoc pozamaterialna

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni GOPS w Wielkiem podejmowali działania w zakresie pracy socjalnej i udzielali różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego.

Praca socjalna - do zadań pracownika socjalnego poza przeprowadzaniem wywiadów i wnioskowaniem o świadczenia należy również praca socjalna, której celem jest pomoc osobom

i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W 2024 r. pracą socjalną objęto 263 rodziny. Zawarto 5 kontraktów socjalnych. Głównym celem podpisanych kontraktów socjalnych było przyjęcie postawy aktywnej w pokonywaniu trudności życiowych, poprawa sytuacji życiowej.

Posiłek – wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Z pomocy w formie „gorącego posiłku” w szkołach/przedszkolach skorzystało 213 dzieci. Od 01.01.2023 r. podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania w/w świadczenia tj. wg obowiązującego w 2024 r. kryterium dochodowego 1200,00 zł/os. w rodzinie (600,00 x 200%), zaś wg obowiązującego od 01.01.2025 r. kryterium dochodowego 1646,00 zł/os. w rodzinie (823,00 x 200%).

Usługi opiekuńcze – realizowane w miejscu zamieszkania. Tą formą pomocy w roku sprawozdawczym objęto 10 osób. W 2024 r. GOPS realizował Program „Opieka 75+” – edycja 2024, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Z programu skorzystało 6 osób objętych usługami opiekuńczymi.

W tym miejscu należy również zaznaczyć, że w 2024 r. GOPS Wielgie przystąpił do *Programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024*. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Z programu skorzystało 9 osób opiekujących się dorosłymi osobami niepełnosprawnymi.

Kolejnym programem, do którego przystąpił GOPS Wielgie był *Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024*. Jego celem było zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością. Z programu skorzystało 13 osób z niepełnosprawnością.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomocą objęto 17 osób. Pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe, ustalają odpłatność, a kierownik GOPS wydaje decyzję administracyjną. W 2024 r. wykonanie tego zadania zlecono innym podmiotom wyłonionym w ramach postępowania przetargowego.

Schronienie – w 2024 r. pomoc w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych otrzymały 3 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Poradnictwo indywidualne – w roku sprawozdawczym organizowano poradnictwo psychologiczne oraz udzielano specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin. Świadczenia te realizowane były przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, jak i osoby fizyczne. Realizowano poradnictwo psychologiczne świadczone przez firmę Pani Zofii Pachnik. Usługi psychologiczne dla mieszkańców gminy Wielgie prowadzono w punkcie konsultacyjnym znajdującym się w budynku Urzędu Gminy Wielgie – 12 godzin w miesiącu tj. 4 razy w miesiącu po 3 godziny. Przez cały 2024 r. psycholog w ramach w/w zadania przeprowadził 118 konsultacji indywidualnych. Na terenie gminy Wielgie działają Punkty Konsultacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji (1 punkt w ZPO Wielgie, 1 punkt w Szkole Podstawowej w Czarnem i 1 punkt w budynku pod adresem Zaduszniki 10). W okresie I-III.2024 punkty prowadzone były przez Certyfikowanego Psychoterapeutę Poznawczo – Behawioralnego, Instruktora Psychoterapii Uzależnień z firmy SENSICA – SZKOLENIA. Udzielił on łącznie 134 konsultacje, w tym 79 online. Od m-ca kwietnia 2024 r., w związku z wygranym zapytaniem ofertowym wspomniane wyżej Punkty Konsultacyjne prowadzone są przez psychologa – P. Jarosława Najberg (20 godz./mies.). W okresie IV-XII.2024 psycholog przeprowadził ok. 185 konsultacji. Zapewniano również pomoc prawną, która była realizowana przez pracownika GOPS (inspektor do spraw wspierania rodziny). W 2024 r. inspektor do spraw wspierania rodziny udzielił 48 tego typu porad (formułował również wnioski do sądów i innych instytucji).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem ul. Starowiejska 8 prowadzi punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków.

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol, narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt psychologiczno-konsultacyjny. Podczas konsultacji terapeuta prowadził rozmowy, dążył do podjęcia przez te osoby trwałej abstynencji oraz odzyskania równowagi emocjonalnej. W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w ramach działalności stowarzyszenia wsparciem objętych zostało 19 osób uzależnionych i 4 osoby współuzależnione. Udzielono również 34 konsultacje w okresie I-III.2024.

III. Pomoc instytucjonalna

3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2024 r. z tej formy pomocy korzystało 8 osób umieszczonych w poszczególnych domach pomocy.

IV. Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, stypendia szkolne o charakterze socjalnym, dodatki mieszkaniowe, dodatek węglowy, dodatek osłonowy i bon energetyczny

4.1. Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów, świadczenie wychowawcze, świadczenia z ustawy „Za życiem”

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków obowiązuje **tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę"**. Według tego mechanizmu, przekroczenie kryterium dochodowego przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale rodzina ta może otrzymać świadczenia, o które się ubiega odpowiednio pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Świadczenia rodzinne:

- zasiłek rodzinny – wypłacono 5834 świadczenia,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 35 świadczeń,
- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka – wypłacono 196 świadczeń,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – wypłacono 47 świadczeń,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – wypłacono 676

świadczeń,

- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – wypłacono 1179 świadczeń,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – wypłacono 651 świadczeń,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono 1323 świadczenia,
- zasiłek pielęgnacyjny – wypłacono 3699 świadczeń,
- świadczenie pielęgnacyjne – wypłacono 1206 świadczeń,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wypłacono 114 świadczeń,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 39 świadczeń,
- świadczenie rodzicielskie – wypłacono 184 świadczenia,
- zasiłek dla opiekunów – wypłacono 12 świadczeń,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono 1262 świadczenia,
- świadczenie wychowawcze – wypłacono 15 świadczeń,
- świadczenie z ustawy „Za życiem” – 0 świadczeń.

4.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników – świadczenie z funduszu alimentacyjnego pobrały 32 rodziny (stan na dzień 31.12.2024 r.) - 249 świadczeń.

W 2024 r. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosiła 1209,00 zł. Zgodnie z przepisami kryterium dochodowe podlega co 3 lata zwiększeniu o wskaźnik waloryzacji. Przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tak jak przy zasiłku rodzinnym obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę".

4.3. Stypendia szkolne o charakterze socjalnym – w I półroczu 2024 r. stypendium otrzymało 144 uczniów, zaś w II półroczu 145 uczniów. Aby świadczenie mogło być przyznane miesięczna wysokość dochodu w rodzinie ucznia w 2024 r. nie mogła przekroczyć kryterium dochodowego, tj. kwoty 600,00 zł na osobę w rodzinie i 776,00 zł na osobę samotną. Od 01.01.2025 r. nastąpiła zmiana kryterium dochodowego i wynosi ono 823,00 zł dla osoby w rodzinie, 1010,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej. W 2024 r. nie było zdarzenia losowego, więc nie przyznano zasiłku szkolnego.

4.4. Dodatki mieszkaniowe – wypłacono dla 11 rodzin.

4.5. Dodatek węglowy – wypłacono dla 1 gospodarstwa domowego.

4.6. Dodatek osłonowy – wypłacono dla 816 gospodarstw domowych.

4.7. Bon energetyczny – wypłacono dla 818 gospodarstw domowych.

V. Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej

5.1. Asysta rodzinna

Jednym z narzędzi w zakresie wspierania rodziny jest pomoc asystenta rodziny. Celem wsparcia jest współpraca z rodziną, aby w przyszłości potrafiła ona samodzielnie pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny jest to osoba towarzysząca komuś, współobecna, pomagająca, będąca w pogotowiu. Towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Ponadto wprowadzenie asystenta rodziny ma na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku lub powrotu do domu rodzinnego z pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym zatrudniony był 1 asystent rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowym.

Praca asystenta rodziny w systemie zadaniowym zdecydowanie wpływa na polepszenie szeroko pojętej pomocy rodzinie, gdyż współpracuje z rodziną o różnych porach dnia.

Wsparciem asystenta w 2024 roku objętych było **17 rodzin**.

Rola asystenta rodziny w Ośrodku polegała na:

- 1) aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, które mają problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę,
- 2) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych,
- 3) wspieraniu aktywności społecznej rodziny, motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 4) podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- 5) monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 6) pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach,
- 7) pomocy w rozwiązywaniu problemów i konfliktów rodzinnych,
- 8) wzmacnianiu kompetencji rodziców,
- 9) stałej współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

5.2. Sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny

Rodzinna piecza zastępcza

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Ośrodek w tym zakresie współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie. Do najważniejszych zadań ośrodka należało:

- udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka.

W rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Wielgie umieszczonych jest **13 dzieci** w tym: **3 dzieci** w rodzinach spokrewnionych, **7 dzieci** w rodzinnym domu dziecka (z tego 1 dziecko umieszczone w 2024), **2 dzieci** w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i **1 dziecko** w niezawodowej rodzinie zastępczej.

Koszt umieszczenia dzieci w pieczy rodzinnej w 2024 roku wyniósł – 141 999,35 zł – budżet gminy.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. przebywało **3 dzieci** z terenu gminy Wielgie. W m-cu XII/2024 Postanowieniem Sądu w trybie nagłym umieszczone zostało **1 dziecko** przebywające w tym czasie na terenie gminy Wielgie.

Zadania w tym zakresie obejmowały:

- współpracę z kuratorami sądowymi i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, w celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców,
- działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w placówce opiekuńczo -wychowawczej na terenie powiatu lipnowskiego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których umieszczeni są małoletni:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie - **2 dzieci**,
- 2) Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wielkiem (87-645 Zbójno) – **1 dziecko**.
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Parkowa” w Lipnie - **1 dziecko** umieszczone w XII/2024 Postanowieniem Sądu w trybie nagłym (przebywające w tym czasie na terenie gminy Wielgie).

Koszt umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2024 roku wyniósł – 134 448,23 zł – budżet gminy.

Łącznie w pieczy zastępczej w 2024 r. umieszczonych zostało 2 dzieci (1 dziecko w rodzinnym domu dziecka i 1 dziecko w placówce).

5.3. Przemoc domowa

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (dawniej przemocy w rodzinie) jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami zaszła potrzeba dostosowania się do obowiązujących wymagań i zmiany przepisów prawa. Wójt powołuje skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgim, który obecnie liczy 9 członków – przedstawicieli różnych instytucji. Osoby wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego współpracują ze sobą w sposób skoordynowany. Podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych zapewniają skuteczne reagowanie na problem. Zespół przyjął sobie za cel zapewnienie bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą.

W 2024 r. podejmowane były działania w rodzinach zagrożonych przemocą, mające na celu jej przeciwdziałanie poprzez np. pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny, pomoc pedagogów szkolnych, policji, kuratorów, spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punkty konsultacji psychologicznej i terapeutycznej, pomoc prawną inspektora do spraw wspierania rodziny, wsparcie ośrodków zdrowia.

Rada Gminy Wielgie Uchwałą Nr LI/432/2024 z dnia 15.03.2024 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030. Program ten musiał zostać dostosowany do wymagań Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.). Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Potrzeba opracowania takiego dokumentu wynikała nie tylko z przesłanek formalnych, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy Wielgie. Program zakłada kompleksową pomoc, zarówno dla osób doznających przemocy, jak i osób stosujących przemoc oraz świadków przemocy, przy udziale służb i instytucji oraz społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze interwencyjnym, profilaktycznym i terapeutycznym.

W 2024 r. na terenie gminy Wielgie założonych zostało **14 formularzy „Niebieska Karta”**, z tego 12 przez Policję i 2 przez GOPS. W 11 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, zaś w 3 kobiety. Łączna liczba rodzin objętych czynną procedurą „Niebieskie Karty” (2023-2024) wyniosła 21 (łącznie 65 osób w rodzinach). Opracowano 14 indywidualnych planów pomocy. W 2024 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (raz na 2 m-ce). Również w danym roku powołano 14 grup diagnostyczno-pomocowych (łącznie 59 spotkań). W badanym roku zakończonych zostało 10 procedur „Niebieskie Karty”, zawieszonych procedur były 3, do monitorowania w 2025 r. – 6, zaś czynnych „Niebieskich Kart”, które przeszły na 2025 r. jest 7.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem współpracuje ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Włocławku (MOPR Włocławek). W Specjalistycznym Ośrodku tymczasowo od 27 marca 2023 r. przebywa matka z małym dzieckiem (objęta indywidualnym planem pomocy) – mieszkanka gminy Wielgie (cudzoziemka).

Od lat pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Wielgie zawierane jest specjalne porozumienie, na mocy którego świadczona jest pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Ze środków na realizację Gminnego Programu finansowana jest opłata Kujawsko - Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowia dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Do zadań konsultantów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii należy świadczenie bezpłatnej pomocy prawnej oraz psychologicznej.

Nasza gmina przystąpiła do Ogólnopolskiej Kampanii „DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY”. Kampania organizowana przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii była Rzeczniczka Praw Dziecka. Przedmiotowa kampania stała się wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce i promowała rozwiązania sprzyjające dobremu dzieciństwu. Wydarzenie to, miało mobilizować całe społeczeństwo. Inauguracja kampanii odbyła się 8 października 2024 r. w Sejmie RP. Szczególnym, symbolicznym momentem akcji był jej finał w dniu 19 listopada 2024 r. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia budynki i inne obiekty w całej Polsce zostały podświetlane na czerwono. Kolejnym wydarzeniem był udział w kampanii „Biała Wstążka” znaczy stop przemocy. Jest to największa na świecie kampania mająca na celu zatrzymanie przemocy wobec kobiet. Inicjatorem kampanii w naszej gminie była GKRPA. W akcję włączył się też Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Powiatowa Policji, szkoły i przedszkola. Kampania prowadzona była od 25.11.2024 r. czyli od Międzynarodowego Dnia Przeciwno Przemocy Wobec Kobiet do 10.12.2024 r. tj. Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.

5.4. Uzależnienia

W 2024 r. przez GOPS Wielgie realizowany był „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2024”, określający lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Na terenie gminy działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem. Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem wynika, że w 2024 r. do Gminnej Komisji wpłynęło 35 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym lub przeprowadzenie rozmów, dotyczących uzależnienia. Odkonano 15 spotkań GKRPA z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin (8 komisji, 5 spotkań komisji dotyczyło wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz 2 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia). Przeprowadzono 35 rozmów z osobami z problemem alkoholowym lub członkami ich rodzin. Komisja skierowała 1 wniosek do dwóch biegłych: psychologa i psychiatry o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia oraz wskazania formy leczenia. W danym roku skierowano do Sądu 1 wniosek na leczenie odwykowe. 3 osoby poddały się zabiegowi p/alkoholowemu.

Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania alkoholu.

W 2024 r. przyjęto nowy „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2025”.

5.5. Diagnoza problemów społecznych

Problem społeczny to zjawisko, które dla większej lub znacznej części pewnej zbiorowości, stanowi fakt uciążliwy oraz wymagający przeciwdziałania. W 2022 r. na zlecenie GOPS Wielgie opracowana została „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych”. Raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę do efektywnego funkcjonowania państwa, bądź nawet uniemożliwiają realizację celów społecznych. Dlatego też, tak ważne jest zmniejszanie występujących zjawisk problemowych. Z obserwacji pracowników GOPS Wielgie wynika, że w roku 2024 przedstawione zjawiska nie uległy zmniejszeniu.

VI. Sprawozdanie finansowe z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim w 2024 roku

Wydatki z tytułu realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim

Plan budżetu na 2024 r. 13 867 351,70 zł

Wykonanie budżetu na 2024 r. 13 218 966,70 zł

z tego:

- środki na realizację zadań zleconych – 8 852 721,62 zł

- środki na realizację zadań własnych – 4 366 245,08 zł

Dział 852 - Opieka społeczna - wykonanie wydatków 5 195 858,29 zł.

Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej

Ogółem wydatki w 2024 r. w kwocie 462 448,63 zł.

Opłacono koszty pobytu w Domach Pomocy Społecznej za 8 osób.

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Ogółem wydatki w 2024 r. w kwocie 6 000,00 zł.

Plan dotacji - 6 000,00 zł

Wpływ dotacji - 6 000,00 zł

Wykonanie wydatków - 6 000,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 6 000,00 zł.

Wydatki dotyczyły funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. W całości pokryte zostały z dotacji.

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Ogółem wydatki w 2024 r. w kwocie 41 566,00 zł.

Plan dotacji - 38 446,00 zł

Wpływ dotacji - 38 446,00 zł

Wykonanie wydatków - 41 566,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 38 446,00 zł.

Środki własne 3 120,00 zł.

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenia zdrowotne za 55 osób pobierających zasiłek stały.

Rozdział 85214 – Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 485 013,36 zł.

Plan dotacji - 484 340,00 zł

Wpływ dotacji - 479 958,00 zł

Wykonanie wydatków - 485 013,36 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 469 893,36 zł.

Środki własne 15 120,00 zł.

W roku 2024 r. wypłacono 827 zasiłków okresowych dla 106 rodzin na kwotę 469 893,36 zł.

Kwota 15 120,00 zł wydatkowana ze środków własnych dotyczyła wypłaty 71 zasiłków celowych dla 36 rodzin.

Rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe

Ogółem wydatki w 2024 r. w kwocie 387 652,13 zł.

Plan dotacji - 360 500,00 zł

Wpływ dotacji - 463 500,00 zł

Wykonanie wydatków – 387 652,13 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 346 961,23 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty bonu energetycznego. Świadczenia wypłacono dla 818 gospodarstw domowych. Na wypłatę bonu energetycznego wydatkowano 336 855,56 zł. Koszty obsługi tego zadania wyniosły 10 105,67 zł. Całość wydatków na zadanie pokryta została z dotacji. Niewykorzystana dotacja w kwocie 116 538,77 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Wypłacono dodatki mieszkaniowe dla 11 rodzin. Wydatki na ten cel w całości pokryte ze środków własnych gminy wyniosły ogółem 28 792,44 zł.

Pozostała kwota 11 898,46 zł to wydatki dotyczące płac i pochodnych oraz wydatki rzeczowe.

Rozdział 85216 - Zasilki stałe

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 482 489,35 zł.

Plan dotacji - 482 463,00 zł

Wpływ dotacji - 482 463,00 zł

Wykonanie wydatków ogółem - 482 489,35 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 482 463,00 zł.

Środki własne 26,35 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty zasiłków stałych. W 2024 r. wypłacono 588 zasiłków stałych dla 57 osób.

Rozdział 85219- Ośrodki Pomocy Społecznej

Wydatki ogółem w 2024 r. wyniosły 1 834 259,00 zł.

Plan dotacji - 339 961,00 zł

Wpływ dotacji - 329 671,00 zł

Wykonanie wydatków - 377 269,92 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 329 670,02 zł.

Środki własne 47 599,90 zł.

W roku 2024 wydatki związane były z wypłatą wynagrodzeń opiekunom prawnym za sprawowanie opieki oraz z funkcjonowaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na wypłatę wynagrodzenia wydatkowano 372 397,95 zł (324 798,05 zł na wypłatę wynagrodzeń dla 20 osób pokryto z dotacji, a 47 599,90 zł dla 3 osób ze środków własnych). Koszty obsługi tego zadania wyniosły 4 871,97 zł i w całości pokryte zostały z dotacji.

Plan dotacji - 268 033,00 zł

Wpływ dotacji - 268 033,00 zł

Wykonanie wydatków - 1 456 989,08 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 256 897,81 zł.

Środki własne 1 200 091,27 zł.

Wydatki związane z funkcjonowaniem GOPS wynosiły 1 345 111,27 zł, w tym z dotacji celowej 145 020,00 zł. Wydatki dotyczyły płac, pochodnych, obsługi prawnej, w zakresie RODO, bhp i ppoż oraz wydatków rzeczowych np.: zakupu materiałów biurowych, środków czystości, delegacji służbowych, uregulowania opłat za obsługę programów komputerowych, przedłużenia licencji i przekazania odpisu na fundusz świadczeń socjalnych. Pozostałe wydatki w kwocie 111 877,81 zł to wypłata dodatków motywacyjnych w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 11 135,19 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Ogółem wydatki poniesione w 2024 r. wyniosły 678 984,03 zł.

Plan dotacji - 45 409,00 zł

Wpływ dotacji - 45 409,00 zł

Wykonanie wydatków - 194 444,53 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 43 752,60 zł.

Środki własne 150 691,93 zł.

Wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych na terenie gminy Wielgie wyniosły 194 444,53 zł, w tym wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych w oparciu o założenia z Programu „Opieka 75+” 72 921,00 zł. Z dotacji wydatkowano na ten cel kwotę 43 752,60 zł. Odpłatność za świadczenie usług opiekuńczych w 2024 r wyniosła 29 580,86 zł.

Plan dotacji - 504 211,00 zł

Wpływ dotacji - 504 211,00 zł

Wykonanie wydatków - 484 539,50 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 484 539,50 zł.

Wydatki dotyczyły również specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 17 osób z zaburzeniami psychicznymi i wyniosły 484 539,50 zł.

Odpłatność za świadczenie tych usług w 2024 r. wyniosła 42 567,06 zł.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

Ogółem wydatki poniesione w 2024r. wyniosły 320 794,90 zł.

Plan dotacji - 310 886,00 zł

Wpływ dotacji - 300 936,00 zł

Wykonanie wydatków - 320 794,90 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 256 635,92 zł.

Środki własne 64 158,98 zł.

W 2024 roku wydatki dotyczące świadczeń społecznych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 wyniosły 320 794,90 zł, w tym z dotacji 256 635,92 zł.

Ogółem środki wydatkowane w 2024 r. dotyczyły:

- dożywiania dla dzieci w szkole - 200 569,90 zł

w tym: z dotacji celowej - 160 455,92 zł

- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności - 120 225,00 zł

w tym: z dotacji celowej - 96 180,00 zł

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

Wydatki ogółem 2024r. wyniosły 496 650,89 zł

Plan dotacji - 356 862,14 zł

Wpływ dotacji - 616 412,00 zł

Wykonanie wydatków – 493 076,29 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 356 862,14 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty dodatku osłonowego, zakupu licencji na korzystanie z oprogramowania POMOST, opłat za pobyt w schroniskach dla bezdomnych.

Dodatek osłonowy wypłacono dla 816 gospodarstw domowych. Na wypłatę świadczeń wydatkowano 345 541,66 zł. Koszty obsługi tego zadania wyniosły 6 908,48 zł. Całość wydatków na zadanie pokryta została z dotacji.

Na zakup licencji na korzystanie z oprogramowania POMOST wydatkowano kwotę 4 412,00 zł. Całość wydatku pokryta została z dotacji.

Opłacono koszty pobytu 3 osób w schroniskach dla bezdomnych na kwotę 54 976,09 zł.

Wydatki dotyczące płac i pochodnych oraz wydatki rzeczowe wyniosły 81 238,06 zł.

Plan dotacji – 3 574,60 zł

Wpływ dotacji – 3 574,60 zł

Wykonanie wydatków – 3 574,60 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 3 574,60 zł.

W rozdziale tym w związku z realizacją projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” wydatkowano kwotę 3 574,60 zł.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Wydatki ogółem 2024r. wyniosły 3 060,00 zł.

Plan dotacji – 3 060,00 zł

Wpływ dotacji – 3 060,00 zł

Wykonanie wydatków – 3 060,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 3 060,00 zł.

W dziale tym w 2024 r. poniesiono wydatki na wypłatę dodatku węglowego i kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia. Wypłacono 1 dodatek węglowy na kwotę 3 000,00 zł. Koszty obsługi wyniosły 60,00 zł. Całe wydatki w tym rozdziale poniesione zostały z dotacji.

Dział 854 – Edukacyjna Opieka Wychowawcza - wykonanie wydatków 146 191,72 zł.

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 144 981,72 zł.

Plan dotacji - 250 000,00 zł

Wpływ dotacji - 250 000,00 zł

Wykonanie wydatków - 144 981,72 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 115 985,38 zł.

Środki własne 28 996,34 zł.

Wydatki dotyczyły udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tj. stypendiów szkolnych.

Stypendia szkolne dla 289 uczniów wypłacono w kwocie 144 981,72 zł, z czego 115 985,38 zł pokryto z dotacji z budżetu państwa, a 28 996,34 zł pokryto z własnych środków.

Rozdział 85418 – Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii społecznych

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 1 210,00 zł.

Wydatki dotyczyły szkolenia w ramach przeciwdziałania skutkom patologii społecznych.

Dział 855 – Rodzina - wykonanie wydatków 7 742 621,32 zł.

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 7 036 998,97 zł.

Plan dotacji - 7 041 077,00 zł

Wpływ dotacji - 7 041 077,00 zł

Wykonanie wydatków - 7 027 498,97 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie – 7 008 251,18 zł.

Środki własne 19 247,79 zł.

Świadczenia rodzinne wypłacono w kwocie 5 663 149,22 zł, świadczenie rodzicielskie w kwocie 166 806,80 zł, zasiłek dla opiekuna w kwocie 7 440,00 zł, natomiast świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w kwocie 217 119,21 zł. Uregulowano składkę ZUS i KRUS w kwocie 760 665,84 zł.

Wydatki dotyczące płac i pochodnych oraz wydatki rzeczowe wyniosły 212 317,90 zł, z czego 193 070,11 zł pokryto z dotacji, a 19 247,79 zł ze środków własnych.

Plan dotacji - 9 500,00 zł

Wpływ dotacji - 9 500,00 zł

Wykonanie wydatków - 9 500,00 zł.

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 9 500,00 zł.

W rozdziale 85502 wydatki w kwocie 9 500,00 zł dotyczyły wypłaty świadczeń wychowawczych. Na wypłatę świadczeń wydatkowano 7 500,00 zł, natomiast na koszty obsługi wypłaty tych świadczeń 2 000,00 zł. Całość pokryta została z dotacji.

Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 689,00 zł.

Plan dotacji - 689,00 zł

Wpływ dotacji - 689,00 zł

Wykonanie wydatków - 689,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 689,00 zł.

Poniesione wydatki na Kartę Dużej Rodziny to środki otrzymane z Budżetu Państwa. W 2024 r. wydano 92 karty.

Rozdział 85504 – Wspieranie Rodziny

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 384 751,23 zł.

Plan dotacji – 32 690,96 zł

Wpływ dotacji – 32 690,97 zł

Wykonanie wydatków – 32 690,96 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 32 690,96 zł.

Wydatki dotyczyły:

– Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla asystenta rodziny w 2024 r., które wyniosło ogółem 93 927,23 zł. Wynagrodzenie asystenta rodziny zostało dofinansowane w kwocie 25 496,36 zł

z Rządowego Programu Asystent rodziny w 2024 r w ramach wsparcia finansowego ze środków Funduszu Pracy.

Wypłacono również dodatki motywacyjne w kwocie 7 194,60 zł w całości sfinansowane z dotacji w ramach programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027".

Pozostałe wydatki rzeczowe związane z zatrudnieniem wyniosły 7 181,82 zł.

– Opłat za pobyt 16 dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych, które wyniosły ogółem 276 447,58 zł.

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów

Ogólne wydatki w 2024 r. wyniosły 316 248,55 zł.

Plan dotacji - 351 145,00 zł

Wpływ dotacji - 329 023,00 zł

Wykonanie wydatków - 316 248,55 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 316 248,55 zł.

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 101 osób pobierających świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna.

Rozdział 85595 – Pozostała działalność (ŚR. Ukr.)

Ogólne wydatki w 2024 r. wyniosły 3 933,57 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy (3 819,00 zł) i kosztów obsługi tych świadczeń (114,57 zł).

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 2 680,00 zł.

Wydatki dotyczyły zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (2 520,00 zł) i kosztów obsługi wypłaty tych świadczeń (160,00 zł).

Dział 851 - Ochrona zdrowia

Ogółem wydatki w 2024 r. wyniosły 128 555,37 zł.

W roku 2024 wydatki na realizację programu przeciwdziałania narkomanii wyniosły 5 400,00 zł, a na program przeciwdziałania alkoholizmowi wyniosły 123 155,37 zł.

Wpływy za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 128 349,81 zł.

Podatek od „małpek” wyniósł 35 184,30 zł.

Dochody z tytułu realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem

1.	85228 § 0830	- zwrot za specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	42 567,06 zł
2.	85502 § 0970	- zwrot zaliczki alimentacyjnej (od komornika)	-	4 581,58 zł
3.	85502 § 0980	- zwrot funduszu alimentacyjnego (od komornika)	-	39 449,73 zł
4.	85502 § 0920	- odsetki od funduszu alimentacyjnego (od komornika)	-	59 153,62 zł
5.	85503 § 0830	- zwrot za Kartę Dużej Rodziny	-	13,00 zł
6.	85502 § 0940	- zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych z lat ubiegłych	-	13 187,46 zł
7.	85502 § 0920	- odsetki od nienależnie pobranych i zwróconych świadczeń rodzinnych	-	2 290,18 zł
8.	85216 § 0940	- zwrot nienależnie pobranego zasiłku stałego z lat ubiegłych	-	1 930,74 zł
9.	85228 § 0830	- opłaty za świadczenie usług opiekuńczych	-	29 580,86 zł
10.	85202 § 0970	- zwrot za pobyt w DPS	-	167,86 zł
11.	85295 § 0970	- zwrot za pobyt w schronisku dla bezdomnych	-	1 911,00 zł
12.	85202 § 0970	- zwrot za energię	-	591,87 zł
13.	85219 § 0970	- wynagrodzenia płatników za pobór podatków	-	342,00 zł
14.	75814 § 0920	- kapitalizacja odsetek	-	8 645,52 zł

Pozyskane środki przez GOPS Wielgie z Funduszu Solidarnościowego

W 2024 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem realizowano zadania w ramach resortowych Programów: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla *Jednostek Samorządu Terytorialnego* – edycja 2024 oraz „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

W ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 usługi asystencji osobistej świadczone były przez 11 asystentów dla 13 osób z niepełnosprawnościami.

Pozyskane środki 143 004,00 zł

Wykonanie 138 254,39 zł

Zwrot niewykorzystanych środków 4 749,61 zł.

W ramach Programu łączne wydatki wyniosły 138 254,39 zł, z czego 135 543,52 zł to koszty świadczonych usług, a 2 710,87 zł to koszty obsługi Programu.

W ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez 7 opiekunów dla 9 osób.

Pozyskane środki 54 825,00 zł

Wykonanie 50 572,88 zł

Zwrot niewykorzystanych środków 4 252,12 zł.

W ramach Programu łączne wydatki wyniosły 50 572,88 zł, z czego 49 581,26 zł to koszty świadczonych usług, a 991,62 zł to koszty obsługi Programu.

W roku 2024 oszczędnie i racjonalnie gospodarowano środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań GOPS w Wielgiem.

Podsumowanie

Pomimo podejmowania różnych działań na terenie Gminy Wielgie w dalszym ciągu występuje wysoka liczba rodzin wymagających wsparcia. Niepokojący jest fakt, że nadal na wysokim poziomie znajduje się liczba osób długotrwale bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Wypłata świadczeń pieniężnych nie rozwiązuje problemów tych rodzin, albowiem wymagają one szerszych, wieloaspektowych działań, przede wszystkim aktywizujących, kształtujących umiejętności wypełniania ról społecznych i poruszania się po rynku pracy.

Wykaz potrzeb i planowanych działań na rok 2025:

1. Doskonalenie i wdrażanie pracy socjalnej oraz realizacja i opracowywanie projektów socjalnych.
2. Zapewnienie odpowiedniej pomocy osobom wymagającym specjalistycznej pomocy poprzez inicjowanie różnych form wsparcia, realizowanych w środowisku oraz w formie pomocy instytucjonalnej.
3. Podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz osób starszych m.in. współpraca z innymi podmiotami, w celu zapewnienia miejsc w dziennych domach pomocy.
4. Podejmowanie działań w celu zwiększenia środków finansowych na realizację zadań ośrodka. Wdrażanie ogłaszanych przez ministerstwo oraz instytucje dysponujące środkami unijnymi programów wsparcia.
5. Tworzenie nowych form i ośrodków wsparcia, w szczególności mieszkań treningowych i wspomaganych na terenie Gminy Wielgie. Działanie wynika z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

6. Rozwijanie i rozszerzanie niepieniężnych form pomocy.
7. Wdrażanie programów pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych.
8. Realizacja zadań wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 w zakresie dotyczącym Ośrodka.
9. Realizacja działań i założeń wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030.
10. Realizacja działań i założeń wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2023-2025.
11. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2025.
12. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Lipnie w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy. Upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego, o szkoleniach oraz realizacji programów aktywizacji i informacji, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.
13. Podejmowanie działań zmierzających do utworzenia na terenie Gminy Wielgie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych we współpracy z sektorem prywatnym.
14. Kontynuacja podjętych w 2023 r. działań zmierzających do utworzenia na terenie Gminy Wielgie żłobka dla 24 dzieci (rozpoczęcie budowy w 2024 r.).
15. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznania potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
16. Realizacja zadań wynikających z programów rządowych, w celu ochrony poziomu życia oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
17. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
18. Przystąpienie do Programu „Asystent Rodziny w 2025 r.”
19. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.
20. Realizacja Programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025.

Opracowała:

Ewelina Giżyńska

p.o. Kierownika GOPS Wielgie

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY WIELGIE NA LATA
2021-2026

ZA ROK 2024

MARZEC 2025

WSTĘP

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długotrwałym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie jest dokumentem definiującym najważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do problemów społecznych występujących na terenie gminy. Jest narzędziem materializacji lokalnej polityki społecznej. Wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), w którym zostało napisane: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

W Strategii wskazane zostały obszary problemowe, cele i kierunki działań. Osiągnięcie wyznaczonych celów i rezultatów podlega na stałym monitorowaniu i okresowej ewaluacji. Planowanie strategiczne zakłada zatem myślenie długofalowe, skupione na dążeniu do realizacji określonego celu działań. W obszarze rozwiązywania problemów społecznych jest to przede wszystkim integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, a w konsekwencji zachowanie lub podniesienie spójności społecznej w społeczności lokalnej. W Strategii uwzględniono zakres problematyki społecznej w następujących dziedzinach:

1. Bezrobocie,
2. Ubóstwo,
3. Problemy osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale lub ciężko chorych,
4. Problemy osób starszych,
5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
6. Uzależnienia,
7. Bezdomność,
8. Przemoc w rodzinie (zmieniono na przemoc domowa),
9. Przestępczość.

Wskazane dziedziny nie mają charakteru rozłącznego – cechą charakterystyczną są wzajemne powiązania, zarówno w odniesieniu do obszaru funkcjonalnego, jak i na płaszczyźnie podmiotowej.

Różnorodność problemów społecznych nakłada na realizatorów polityki społecznej konieczność uwzględniania adekwatnych instrumentów pomocowych. Głównym celem strategii rozwiązywania problemów społecznych jest pogłębianie i rozwój form pracy socjalnej, kooperacja z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi oraz instytucjami funkcjonującymi w sferze polityki społecznej. Świadomość przenikania się perspektyw problemowych wskazuje, iż w rozwiązywanie problemów społecznych powinni być zaangażowani różni przedstawiciele społeczni – poza przedstawicielami sektora publicznego, także przedstawiciele sektora pozarządowego oraz pozostali członkowie wspólnoty samorządowej Gminy Wielgie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 przyjęta została Uchwałą Nr XXVII/249/2021 Rady Gminy Wielgie z dnia 30 grudnia 2021 r. Jest wieloletnim dokumentem programowym, stanowiącym niebagatelne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jego mieszkańców, zwłaszcza grup społecznych, którym grozi izolacja społeczna.

Realizowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych należy do obowiązku władzy wykonawczej gminy, przy czym bezpośrednim realizatorem celów wskazanych w w/w Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem, jako główny partner.

CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

„GMINA WIELGIE MIEJSCEM PRZYJAZNYM I OTWARTYM DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, SENIORÓW, RODZIN I DZIECI” – to wizja rozwoju społecznego dla Gminy Wielgie. Skupia się ona na potrzebach osób z niepełnosprawnością, seniorów oraz rodzin z dziećmi, gdyż to tych grup społecznych w największym stopniu dotyczą obecne na terenie gminy problemy z obszaru społecznego.

W strategii wytypowano trzy główne obszary priorytetowe:

1. Rodzina,
2. Niepełnosprawność,
3. Problemy osób starszych.

Do każdego z w/w obszarów wyznaczono cele strategiczne i kierunki działań, które ułatwią realizację wizji rozwoju gminy.

Obszar priorytetowy – RODZINA

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia rodzin ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia dzieci do lat trzech.

Kierunki działań:

- Zapewnienie godnych warunków bytowych rodzinom z dziećmi oraz informowanie o przysługujących świadczeniach i formach wsparcia społecznego,
- Pomoc rodzinom w pokonaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych,
- Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- Ścisła współpraca z ośrodkami edukacyjnymi w celu wczesnego wykrywania i przeciwdziałania problemom środowiskowym, ze szczególnym naciskiem na patologie mające miejsce w środowisku domowym,
- Rozbudowa infrastruktury technicznej i instytucjonalnej przyjaznej dzieciom i młodzieży, która realizowałaby faktyczne potrzeby rozwojowe.

Obszar priorytetowy – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych poprzez włączenie ich do społeczności lokalnej.

Kierunki działań:

- Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- Udzielanie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą.

Obszar priorytetowy – PROBLEMY OSÓB STARSZYCH

Cel strategiczny 3. Zapewnienie pomocy i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.

Kierunki działań:

- Rozwój środowiskowych i stacjonarnych form opieki dla osób starszych oraz wolontariatu na rzecz pomocy seniorom,
- Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych poprzez zaangażowanie ich w inicjatywy lokalne,
- Organizacja lokalnych Klubów Seniora, wspierających zainteresowania członków oraz dających im poczucie przynależności grupowej.

REALIZACJA STRATEGII W OPARCIU O WSKAŹNIKI OBSERWACJI W OBSZARZE SPOŁECZNYM

Zgodnie z danymi Ewidencji ludności Urzędu Gminy Wielgie na koniec 2024 r. Gminę Wielgie zamieszkiwało 6538 mieszkańców, w tym 3293 to mężczyźni, a 3245 kobiety. Patrząc pod kątem grup ekonomicznych 1398 (764M, 634K) to ludność w wieku przedprodukcyjnym, 3911 (2097M, 1814K) – ludność w wieku produkcyjnym, zaś 1229 (432M, 797K) – ludność w wieku poprodukcyjnym. W roku poprzednim teren Gminy Wielgie zamieszkiwało 6591 osób (3302 mężczyzn, 3289 kobiet). Z roku na rok zauważa się spadek liczby mieszkańców gminy.

Pozytywnym zjawiskiem jest utrzymująca się nadal przewaga osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym.

Na dodatnim poziomie nadal kształtuje się saldo migracji, co oznacza, że zarówno w 2024 r., jak i w latach wcześniejszych, odnotowano więcej zameldowań niż wymeldowań z terenu gminy.

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem przyznał pomoc i wsparcie **290 rodzinom o łącznej liczbie osób w rodzinach – 895.**

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela nr 1. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	112	309
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	44	236
w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	38	216
Bezrobocie	150	522
Niepełnosprawność	90	230
Długotrwała lub ciężka choroba	86	217
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	108	406

w tym: rodziny niepełne	26	70
rodziny wielodzietne	22	118
Przemoc domowa	2	4
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	6	8
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (art. 7 pkt 11)	0	0
Zdarzenie losowe	1	1
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie roczne MRiPS - 03.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było bezrobocie – 150 rodzin, w tym długotrwale bezrobocie, ubóstwo – 112 rodzin oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 108 rodzin.

Osoby korzystające z pomocy społecznej objęte były zarówno wsparciem finansowym, jak i niefinansowym (m.in. dożywianie dzieci w szkołach, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, praca socjalna). Jako formy wsparcia finansowego zaliczyć należy: zasiłki celowe, w tym specjalne zasiłki celowe, zasiłki okresowe, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłki stałe.

OSIĄGNIĘTE ZMIANY W ZAKRESIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY WIELGIE W WYNIKU REALIZACJI STRATEGII W 2024 R.

Problem społeczny to zjawisko, które dla większej lub znacznej części pewnej zbiorowości, stanowi fakt uciążliwy oraz wymagający przeciwdziałania. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę do efektywnego funkcjonowania państwa, bądź nawet uniemożliwiają realizację celów społecznych. Dlatego też, tak ważne jest zmniejszanie występujących zjawisk problemowych.

Poniżej przedstawiono podjęte w 2024 r. działania w poszczególnych obszarach problemów społecznych.

Problem społeczny – bezrobocie

Osoby bezrobotne nadal stanowią największą grupę osób korzystających z pomocy społecznej. Osoby, które nie mają środków do życia, zagrożone ubóstwem mogą skorzystać z różnych form pomocy społecznej, poczynając od świadczeń pieniężnych, jak i niepieniężnych. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podejmują dla tej grupy osób wszelkiego rodzaju działania wspierające, motywujące i informacyjne. Dostarczają informacji dotyczących ofert pomocy i wsparcia, dostępnych nie tylko w miejscu zamieszkania, ale również na terenie całej gminy, powiatu czy też województwa. Motywują osoby bezrobotne do podejmowania działań mających na celu zmianę swojej sytuacji życiowej, znalezienie pracy, w tym pracy dorywczej, sezonowej.

Na terenie gminy w poprzednich latach realizowane były prace społecznie użyteczne. Do tego typu pracy chętnych nigdy nie brakowało. Program „prace społecznie użyteczne” skierowany był do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Przeciwdziała on wykluczeniu społecznemu. Głównym jego efektem jest czasowa aktywizacja zawodowa bezrobotnych. Niestety w 2024 r. prace społecznie użyteczne nie były organizowane (nikt z bezrobotnych mieszkańców nie miał możliwości skorzystania z tej formy wsparcia). Rok wcześniej tj. w 2023 do prac społecznie użytecznych skierowanych zostało 15 osób.

W 2024 r. zawarto 5 kontraktów socjalnych, w tym 3 z osobami bezrobotnymi. Głównym celem podpisanych kontraktów socjalnych było przyjęcie postawy aktywnej w pokonywaniu trudności życiowych, poprawa sytuacji życiowej.

We współpracy z podmiotami gospodarczymi realizowane są programy, dotyczące wykluczenia społecznego i aktywizacji zawodowej.

Osobami bezrobotnymi w głównej mierze zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie, który w ramach swoich zadań prowadzi doradztwo zawodowe i dysponuje ofertami pracy.

W ramach Projektu pilotażowego pn. „CZAS NA MŁODYCH – punkt doradztwa dla młodzieży w powiecie lipnowskim” skierowanego dla osób do 30 roku życia, PUP w Lipnie organizował bezpłatne spotkania z doradcą zawodowym, psychologiem, radcą prawnym i doradcą finansowo-ekonomicznym. GOPS Wielgie w ramach współpracy udzielał doradztwa w zakresie pomocy społecznej.

Na koniec m-ca grudnia 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lipnie z terenu gminy Wielgie zarejestrowane były 304 osoby bezrobotne, z tego 186 to kobiety. Rok wcześniej liczba ta była niższa i wynosiła 296 osób bezrobotnych, w tym 179 kobiet. Zauważa się zatem wzrost liczby osób bezrobotnych o 8. Bezrobotnych z prawem do zasiłku dla bezrobotnych z terenu gminy Wielgie w roku 2024 było 41 osób, z tego 24 kobiety. W 2023 r. bezrobotnych z prawem do zasiłku dla bezrobotnych było 49 osób, z tego 25 to kobiety. Powyższe dane pokazują skalę bezrobocia w naszej gminie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie. Pamiętać jednak należy, że liczba osób pozostających bez zatrudnienia jest znacznie wyższa, bo nie wszyscy rejestrują się w urzędzie pracy. Mowa tu o tzw. bezrobociu ukrytym. W tym przypadku trudno ustalić faktyczną skalę tego problemu.

W 2024 roku najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było właśnie bezrobocie – 150 rodzin (522 osoby w rodzinach), w tym długotrwale bezrobocie. W 2023 r. z powodu bezrobocia przyznano pomoc 169 rodzinom (572 osoby w rodzinach). A zatem w badanym roku zmniejszyła się liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia o 19.

Problem społeczny – ubóstwo

Problem wykluczenia z życia społecznego dotyka praktycznie wszystkie osoby objęte pomocą społeczną. W szczególności sposoby problemy te dotyczą właśnie rodzin z terenów wiejskich. Osoby mieszkające na wsi są odizolowane od ośrodków miejskich, przez co brakuje im codziennego dostępu do wielu elementów edukacji społecznej i kulturalnej. Brak perspektyw oraz izolacja sprawia, że mieszkańcy wsi łatwiej popadają w stan zniechęcenia, co w połączeniu z ubóstwem prowadzi do rozwoju zjawisk patologicznych, głównie alkoholizmu i przemocy. Głównymi czynnikami powodującymi wykluczenie jest ubóstwo, brak kontaktu ze społecznością oraz brak wykształcenia. Coraz poważniejszym problemem jest też dziedziczenie postaw, co powoduje narastający krąg bezradności w radzeniu sobie z podstawowymi problemami społecznymi. Jak wskazują badania społeczne, główną przyczyną złej sytuacji wielu rodzin jest poczucie bezradności oraz brak pozytywnych przykładów nakłaniających do zmiany sytuacji życiowej. Dlatego kształtowanie odpowiednich postaw staje się podstawowym zadaniem wszystkich służb działających na rzecz rozwoju gminy. Część działań aktywizujących zmianę postaw społecznych gminy realizowana jest w ramach Lokalnej Grupy Działania (LGD) oraz rozwój innych organizacji pozarządowych. Na terenie gminy Wielgie działają prężnie Koła Gospodyń Wiejskich.

Ważnym ośrodkiem kształtowania odpowiednich postaw jest szkoła oraz aktywizacyjna działalność społeczno-kulturalna w oparciu o Ośrodek Kultury i Bibliotekę Gminy Wielgie. W przypadku działań integrujących oraz przeciwdziałania patologiom, ważne jest wspieranie działań wolontariuszy, czynów społecznych, a także rozbudzenie współpracy międzygminnej.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Ubóstwo jest po bezrobociu jednym z liczniejszych powodów przyznawania pomocy finansowej w gminie Wielgie. W 2024 r. z powodu ubóstwa pomocą objęto 112 rodzin (309 osób w rodzinach). Analizując dane za 2023 r. zauważa się spadek ubóstwa, jako powodu przyznawania pomocy. Z powodu ubóstwa w 2023 r. przyznano pomoc 136 rodzinom (402 osoby w rodzinach). W przeciągu roku liczba ta spadła o 24 rodziny.

Pracownicy socjalni z roku na rok rozszerzają swoje działania w zakresie pracy socjalnej, aby dostosować je do obecnych warunków życia. Rodziny dotknięte ubóstwem potrzebują rozmów wspierających, jako procesu do otrzymania i utrzymania zmiany ich sytuacji socjalno-bytowej. Wsparcie emocjonalne i wartościujące, to kierunki działań pracowników socjalnych w pracy z klientami ośrodka.

Problem społeczny – niepełnosprawność

Wśród beneficjentów pomocy społecznej coraz częściej są osoby o ograniczonej samodzielności, przewlekle chore, dotknięte niepełnosprawnością. W obecnym stanie faktycznym i prawnym główny ciężar opieki nad osobami z niepełnosprawnością spoczywa na ich rodzinach i bezpośrednio na Gminie Wielgie w postaci realizacji zadań własnych. Dlatego też jednym z kluczowych zadań spoczywających na Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem staje się zapewnienie odpowiednich usług opiekuńczych. Osoby o orzeczonej niepełnosprawności, potrzebujące pomocy w codziennym funkcjonowaniu mogą skorzystać m.in. ze wsparcia w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych (np. rehabilitacja).

Ośrodek pomocy w razie potrzeby zapewnia dowóz osób z niepełnosprawnością i schorowanych do placówek służby zdrowia, na komisje lekarskie itp.

Z myślą o osobach z niepełnosprawnością ośrodek pomocy wchodzi w różne programy skierowane do tych osób. GOPS Wielgie jest Partnerem Programu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. W 2021 r., w ramach partnerstwa 10 osób, w tym dotknięte niepełnosprawnością, otrzymało bransoletki życia – urządzenie alarmująco-monitorujące,

które służy do wezwania pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia. W trakcie realizacji programu 4 osoby zmarły, w tym 2 w 2024 r. W 2024 r. do programu przystąpiła 1 osoba.

W 2024 r. GOPS Wielgie przystąpił do *Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024*. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogły czasem, który przeznaczali na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Z programu skorzystało 9 osób.

Kolejnym programem, do którego przystąpił GOPS Wielgie był *Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024*. Jego celem było zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością. Nadrzędnym celem usług asystencji osobistej było dążenie do poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w jej środowisku, zwiększenia możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz włączenia jej w życie społeczne. Z programu skorzystało 13 osób z niepełnosprawnościami.

Podmiotem, który w 2023 r. zajmował się osobami z niepełnosprawnością i starszymi był współpracujący z ośrodkiem pomocy społecznej Dom Dziennego Pobytu w Mokowie. W 2024 r. nie prowadzono działalności w tym zakresie.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują środowiska i w razie potrzeby udzielają wsparcia, głównie osobom starszym i niepełnosprawnym.

Wspierając potrzeby edukacyjne dzieci z niepełnosprawnością, Gmina Wielgie zajmuje się ich dowozem na zajęcia lekcyjne do poszczególnych szkół, w tym również szkół mieszczących się poza terenem gminy Wielgie.

Dzieci z zaburzeniami psychicznymi, jeżeli wymaga tego ich stan zdrowia, obejmowane są specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, świadczonymi przez specjalistów z konkretnej dziedziny np. rehabilitant, logopeda, oligofrenopedagog.

W 2024 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych zostało 17 osób (17 rodzin). Rok wcześniej liczba ta wynosiła 16 rodzin.

W 2024 r. jednym z powodów przyznawania pomocy finansowej przez GOPS Wielgie była niepełnosprawność – 90 rodzin (230 osób w rodzinach). Rok wcześniej tj. w 2023 r. liczba ta wynosiła 88 rodzin (241 osób w rodzinach).

W 2024 r. zasiłki stałe otrzymało 57 osób (55 rodzin). Rok wcześniej liczba ta wynosiła 54 osoby. Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Uczniowie z niepełnosprawnościami uczący się w szkołach na terenie gminy Wielgie, w związku z posiadanymi orzeczeniami o niepełnosprawności, objęci są zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej i zajęciami rewalidacyjnymi zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Lipnowskiego „Nadzieja” w Lipnie, corocznie organizuje dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami Dzień Dziecka. W organizowanej imprezie biorą udział również dzieci z terenu gminy Wielgie. W 2024 r. wzięło udział 29 młodych osób z niepełnosprawnościami. GOPS Wielgie włączając się we wspólnie podjętą inicjatywę wspiera finansowo powyższą imprezę.

GOPS Wielgie współpracuje z Warsztatem Terapii Zajęciowej (WTZ), w zakresie wsparcia rodziny, w której jest osoba z niepełnosprawnością.

Problem społeczny – problemy osób starszych

W wyniku postępującego procesu starzenia się społeczeństwa, wśród beneficjentów pomocy społecznej coraz częściej są osoby starsze. Ciężar opieki nad osobami starszymi spoczywa już nie tylko na ich rodzinach, ale i bezpośrednio na Gminie Wielgie w postaci realizacji zadań własnych. Zatem jednym z kluczowych zadań spoczywających na Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem staje się zapewnienie tym osobom odpowiednich usług. Osoby starsze mogą skorzystać np. ze wsparcia w formie usług opiekuńczych. W 2024 r. usługami opiekuńczymi objęto 10 osób/rodzin. W 2023 r. usługami opiekuńczymi objętych było 7 osób/rodzin. Usługi te świadczyły zarówno osoby zatrudnione na umowę o pracę, jak i osoby zatrudnione na umowę zlecenie. W GOPS Wielgie na umowę o pracę zatrudnione są 2 osoby świadczące usługi opiekuńcze oraz 1 osoba, jako asystent osobisty osoby

niepełnosprawnej (w ramach programu). Zatrudnienie osób na zlecenie uzależnione jest od ilości osób objętych wsparciem w formie usług opiekuńczych.

Osobom starszym udzielane jest również wsparcie finansowe. GOPS Wielgie w 2024 r. objął pomocą społeczną 32 rodziny emerytów i rencistów (73 osoby w rodzinach). Liczba ta nieznacznie wzrosła w stosunku do roku 2023 o 3 rodziny (2023 r.: 29 rodzin emerytów i rencistów - 64 osoby w rodzinach). Oprócz pomocy finansowej osobom starszym udzielane jest wsparcie w ramach pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych.

Ośrodek pomocy w razie potrzeby zapewnia dowóz osób starszych, schorowanych do placówek służby zdrowia, na komisje lekarskie itp.

Z myślą o osobach starszych ośrodek pomocy realizuje różne programy. GOPS Wielgie jest Partnerem Programu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. W 2021 r., w ramach partnerstwa - 10 osób (osoby z niepełnosprawnością, starsze) otrzymało bransoletki życia – urządzenie alarmująco-monitorujące. W trakcie realizacji programu 4 osoby zmarły, w tym 2 w 2024 r. W 2024 r. do programu przystąpiła 1 osoba.

W 2024 r. GOPS realizował Program „Opieka 75+” – edycja 2023, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy przystępujące do realizacji programu uzyskały finansowe wsparcie do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Z programu skorzystało 6 osób objętych usługami opiekuńczymi (w 2023 r. 4 osoby).

We wcześniejszych latach podmiotem zajmującym się pomocą osobom starszym był wspomniany wcześniej, współpracujący z ośrodkiem pomocy społecznej Dom Dziennego Pobytu w Mokowie. W 2024 r. nie prowadził działalności.

Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie współpracuje z Oddziałem Kujawsko - Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku - Oddział Wielgie (25 osób). Słuchaczami są emeryci i renciści z terenu gminy Wielgie. Daje to osobom starszym możliwość nie tylko dalszego rozwoju, ale również wspólne spędzanie czasu.

W Wielgiem działa koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W ramach koła organizowane są spotkania okolicznościowe, takie jak: Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Dzień Inwalidy oraz wycieczki np. do teatru, spotkania przy ognisku, imprezy taneczne.

Przy OKiBGW działa także Zespół wokalnie-instrumentalnie-kabaretowy Ziemi Dobrzyńskiej, głównie emeryci. Chór występuje na lokalnych imprezach, promuje gminę na terenie powiatu. Poza wspomnianymi działaniami seniorzy mają możliwość uczestniczyć także w zajęciach tanecznych zumby oraz spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki w bibliotece w Wielgiem.

W szkołach z terenu gminy Wielgie działają koła wolontariatu, których działania skupiają się również wokół pomocy osobom starszym oraz organizacji akcji charytatywnych różnego typu. W okresie przedświątecznym członkowie kół odwiedzają osoby starsze, samotne przekazując im produkty żywnościowe. Dzięki temu poprawia się samopoczucie osób starszych oraz zmniejsza się ich poczucie osamotnienia.

Problem społeczny – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wsparcie, zgodnie z art. 8 w/w ustawy ma na celu: dokonanie analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, podniesienie świadomości w planowaniu oraz funkcjonowaniu rodziny, wzmocnienie integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążenie do reintegracji rodziny dzięki czemu zwiększą się szanse na pozostawienie dziecka w jego naturalnym środowisku.

Opierając się na założeniach w/w ustawy gmina zatrudniła asystenta rodziny, którego rolą jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. **Asystent rodziny** towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

W GOPS Wielgie zatrudniony jest 1 asystent rodziny. To właśnie w celu wzmocnienia rodziny w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przyznany był asystent rodziny. Wspieranie rodziny polega przede wszystkim na uruchomieniu w rodzinach ich zasobów oraz radzenia sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami, z jakimi stykają się i będą stykać w codziennym życiu. Praca asystenta to m.in. zdiagnozowanie, przy współudziale pracownika socjalnego sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowanie planu działania. W przydzielonych do pracy

przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogiem szkolnym i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodziny do podjęcia leczenia odwykowego w przypadku problemu alkoholowego.

Ogółem w 2024 r. asystent rodziny objął swoim wsparciem **17 rodzin**. Liczba ta wzrosła o 4 rodziny w porównaniu z rokiem 2023. Zdarza się, że asystent kończy pracę z jedną rodziną, a zaczyna wspierać kolejną, która wymaga podjęcia stosownych działań.

W dniu 19.12.2024 r. asystent rodziny zorganizował spotkanie Wigilijne dla rodzin objętych asystenturą. Zaproszone rodziny przygotowały potrawy wigilijne, dzieliły się opłatkiem, a dzieci otrzymały skromne upominki.

Na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim w 2023 r. przyjął „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2023-2025”. Program jest kontynuacją założeń i działań zawartych w poprzedniej edycji Programu, który powstał w 2020 r. i obowiązywał w latach 2020-2022. Głównym celem programu jest polepszenie sytuacji rodzin, poprawa jakości życia, zapobieganie patologii i wykluczeniu społecznemu. Umożliwienie wszechstronnego rozwoju dzieciom, przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości i środki.

Nadrzędnym celem programu stała się ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje osiągnięcie zamierzonych celów.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2023-2025 zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wspieranie rodzin nadal ma charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie stwarza się możliwości samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co zwiększa szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnych potencjałów jakie posiada.

Wspierając rodzinę, przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności, a działania profilaktyczne przeciwdziałają takim zjawiskom jak marginalizacja, wykluczenie społeczne oraz „dziedziczenie” dysfunkcji, bezradności i zależności od innych. Nie każda rodzina jest gotowa skorzystać z tej oferty, bo wiąże się to często ze zmianą dotychczasowego stylu życia, przełamania dotychczasowych wzorców rodzinnych, podjęcia wysiłku w kierunku terapii, leczenia odwykowego, zatrudnienia, dbania o potrzeby dzieci. Wówczas, gdy dobro

dziecka jest zagrożone, gdy jest krzywdzone, zaniedbywane - konieczne są działania interwencyjne i umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Nawet w takiej sytuacji rodzina nadal ma szansę odzyskać dziecko i może uzyskać wsparcie w odzyskaniu zdolności do prawidłowej opieki nad dzieckiem.

Gminny Ośrodek Pomoc Społecznej w Wielgim cały czas poszukuje nowych form pracy z rodziną po to, aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby jakość życia rodziny miała lepszy wymiar. Osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci jest celem, którego osiągnięcie wspólnymi siłami daje większą satysfakcję. Mając na uwadze skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym opiekuńczo i wychowawczo, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności pozostałych instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną.

GOPS w Wielgim, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 realizował działania, dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i w szkole podstawowej, osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, a w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Pomoc miała charakter pieniężny (zasilek celowy na zakup posiłku lub żywności), jak i niepieniężny (dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach w formie „gorącego posiłku”).

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Jednym z takich problemów, co do którego w 2024 r. przyznano pomoc finansową jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 108 rodzin (406 osób w rodzinach), w tym rodziny niepełne – 26, rodziny wielodzietne 22. W 2023 r. z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przyznano pomoc 130 rodzinom (504 osoby w rodzinach), w tym rodziny niepełne – 36, zaś rodziny wielodzietne - 38. W przypadku w/w problemu zauważa się spadek liczby rodzin, co do których przyznano pomoc (22 rodziny).

W sytuacji, kiedy rodzina nie podejmuje współpracy z asystentem rodziny, bądź zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, instytucja pod opieką której przebywa rodzina wnioskuje do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Na terenie naszego powiatu w Lipnie obecnie funkcjonują 3 Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze z wydzielonymi miejscami dla dzieci odebranych rodzicom podczas interwencji: „Parkowa”, „Na Zakręcie” i „Zakątek”. W miejscowości Janiszewo gm. Chrostkowo działa Rodzinny Dom Dziecka, zaś w Majdanach działała zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, do którego trafiają dzieci z interwencji.

Rodzinna piecza zastępcza

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Ośrodek w tym zakresie współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie. Do najważniejszych zadań ośrodka należało:

- udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka.

W rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Wielgie umieszczonych jest **13 dzieci** w tym: **3 dzieci** w rodzinach spokrewnionych, **7 dzieci** w rodzinnym domu dziecka (z tego 1 dziecko umieszczone w 2024), **2 dzieci** w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i **1 dziecko** w niezawodowej rodzinie zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. przebywało **3 dzieci** z terenu gminy Wielgie. W m-cu XII/2024 Postanowieniem Sądu w trybie nagłym umieszczone zostało **1 dziecko** przebywające w tym czasie na terenie gminy Wielgie.

Zadania w tym zakresie obejmowały:

- współpracę z kuratorami sądowymi i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, w celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców,
- działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu lipnowskiego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których umieszczeni są małoletni:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie - **2 dzieci**,
- 2) Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wielgiem (87-645 Zbójno) – **1**

dziecko.

3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Parkowa” w Lipnie - **1 dziecko** umieszczone w XII/2024 Postanowieniem Sądu w trybie nagłym (przebywające w tym czasie na terenie gminy Wielgie).

Problem społeczny – przemoc domowa (dawniej: przemoc w rodzinie)

Przemoc jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym człowieka. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, że jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Niepokojące jest to, że „przemoc rodzi przemoc”, tworząc swoistą pętlę przemocy, spinając coraz to nowe generacje pokoleń. Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (wcześniej przemocy w rodzinie) jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami zaszła potrzeba dostosowania się do obowiązujących wymagań i zmiany przepisów prawa, dlatego też Wójt Gminy Wielgie powołał nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem. Funkcjonuje on obecnie w liczbie 9 członków – przedstawicieli różnych instytucji (zmiana składu zespołu interdyscyplinarnego).

Osoby wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego współpracują ze sobą w sposób skoordynowany. Podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, zapewniają skuteczne reagowanie na problem. Grupy wkraczają w każdą trudną sytuację osoby, rodziny, grupy problemowej bądź środowiska, której rozwiązanie wykracza poza kompetencje jednej instytucji i wymaga zaangażowania innych podmiotów. Zespół przyjął sobie za cel zapewnienie bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą.

Głównym problemem stosowania przemocy domowej na terenie naszej gminy jest wciąż nadmierne spożywanie alkoholu. Przeważająca większość sprawców przemocy

w momencie dopuszczenia się przemocy domowej była pod wpływem alkoholu (zostali wezwani na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Mieszkańcy gminy nadal mogą korzystać ze specjalistycznego wsparcia prawnego/urzędowego udzielanego raz w tygodniu przez inspektora do spraw wspierania rodziny. W 2024 r. na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim realizowane było poradnictwo psychologiczne świadczone przez firmę Pani Zofii Pachnik. Również na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim na terenie gminy Wielgie nadal działają Punkty Konsultacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji (1 punkt w ZPO Wielgie, 1 punkt w Szkole Podstawowej w Czarnem i 1 punkt w budynku pod adresem Zaduszniki 10).

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”. W rodzinach, w których pojawia się alkohol często dochodzi do przemocy domowej, dlatego tego typu wsparcie – zajęcia terapeutyczne jest niezbędne. Z poradnictwa terapeutycznego w dalszym ciągu mogą skorzystać bezpłatnie wszyscy mieszkańcy gminy bez względu na płeć czy status materialny. Można tam otrzymać informacje odnośnie pomocy w przygotowaniu interwencji w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu, wstępną motywację do podjęcia psychoterapii uzależnienia w specjalistycznych placówkach leczenia uzależnień oraz informacje na temat specjalistycznych placówek leczenia uzależnień.

W szkołach prowadzona jest również praca z dziećmi, młodzieżą i rodzicami, mająca na celu wskazanie możliwości radzenia sobie z negatywnymi emocjami, zachowaniami agresywnymi oraz ucząca wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka. Pedagodzy, psychologzy szkolni również prowadzoną pracę z dziećmi i ich rodzicami. Realizowane były w dalszym ciągu pogadanki, konkursy, warsztaty, filmy, projekty edukacyjne dot. przemocy. Weszły w życie opracowane przez oświatę Standardy Ochrony Małoletnich. Odbywały się cykliczne spotkania szkoleniowe dla rodziców oraz pracowników administracji, obsługi szkół i przedszkoli, na których omówione zostały procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka. Rodzicom uczniów udzielane były porady i konsultacje.

Z funduszy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie zostały zakupione programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy dla uczniów klas I - VIII szkół podstawowych. Są to zestawy edukacyjne do przeprowadzania lekcji profilaktycznych z 12 – miesięcznym okresem subskrypcji. Zostały one przekazane do dwóch szkół: Wielgie oraz Czarne. W miesiącu października dla wszystkich uczniów z klas I-III oraz przedszkoli zostały przeprowadzone

programy profilaktyczne w formie teatralnej oraz pogadanki pt. „Księga życzeń”. Zakupiono również programy profilaktyczne/spektakle, takie jak: „Galaktyczny przyjaciel”, „Szkolne tarapaty”, „Wybierz zdrowie” czy też „Liga pomocy przeciw przemocy”, z których skorzystali uczniowie w szkołach z terenu gminy Wielgie.

Dla szkół zakupiono też ulotki oraz plakaty, dotyczące przemocy domowej oraz przemocy rówieśniczej.

Osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy nadal podnoszą swoje kwalifikacje, aby jak najskuteczniej wspierać osoby uwięzione w przemoc.

W 2024 r. podejmowane były działania w rodzinach zagrożonych przemocą, mające na celu jej przeciwdziałanie poprzez np. pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny, pomoc pedagogów szkolnych, policji, kuratorów, spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punkty konsultacji psychologicznej i terapeutycznej, pomoc prawną inspektora do spraw wsparcia rodziny, wsparcie ośrodków zdrowia.

Zespół Interdyscyplinarny poprzez współpracę wszystkich swoich członków, którymi są przedstawiciele różnych instytucji, przy pomocy radnych, sołtysów, na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej GOPS rozpowszechniał informacje w postaci ulotek, biuletynów, gazetek o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Rada Gminy Wielgie Uchwałą Nr LI/432/2024 z dnia 15.03.2024 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030. Program ten musiał zostać dostosowany do wymagań Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.). Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko.

W 2024 r. na terenie gminy Wielgie założonych zostało **14 formularzy „Niebieska Karta”**, z tego 12 przez Policję i 2 przez GOPS. W 11 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, zaś w 3 kobiety. Łączna liczba rodzin objętych czynną procedurą „Niebieskie Karty” (2023-2024) wyniosła 21 (łącznie 65 osób w rodzinach). Opracowano 14 indywidualnych planów pomocy. W 2024 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu

Interdyscyplinarnego (raz na 2 m-ce). Również w danym roku powołano 14 grup diagnostyczno-pomocowych (łącznie 59 spotkań). W badanym roku zakończonych zostało 10 procedur „Niebieskie Karty”, zawieszonych procedur były 3, do monitorowania w 2025 r. – 6, zaś czynnych „Niebieskich Kart”, które przeszły na 2025 r. jest 7.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim współpracuje ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Włocławku (MOPR Włocławek). W Specjalistycznym Ośrodku tymczasowo od 27 marca 2023 r. przebywa matka z małym dzieckiem (objęta indywidualnym planem pomocy) – mieszkanka gminy Wielgie (cudzoziemka).

Nasza gmina przystąpiła do Ogólnopolskiej Kampanii „DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY”. Kampania organizowana przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii była Rzeczniczka Praw Dziecka. Przedmiotowa kampania była wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce i promowała rozwiązania sprzyjające dobremu dzieciństwu. Było to wydarzenie, które miało mobilizować całe społeczeństwo. Inauguracja kampanii odbyła się 8 października 2024 r. w Sejmie RP. Szczególnym, symbolicznym momentem akcji był jej finał w dniu 19 listopada 2024 r. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia budynki i inne obiekty w całej Polsce zostały podświetlane na czerwono. Kolejnym wydarzeniem stał się udział w kampanii „Biała Wstążka” znaczy stop przemocy. Jest to największa na świecie kampania mająca na celu zatrzymanie przemocy wobec kobiet. Inicjatorem kampanii w naszej gminie była GKRPA. W akcję włączył się też nasz Zespół Interdyscyplinarny, Komenda Powiatowa Policji, szkoły i przedszkola. Kampania ta prowadzona była od 25.11.2024 r. czyli od Międzynarodowego Dnia Przeciwko Przemocy Wobec Kobiet do 10.12.2024 r. tj. Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.

Problem społeczny – uzależnienia

W 2024 r. przez GOPS Wielgie realizowany był „*Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2024*”, określający lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Na terenie gminy działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgim. Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania

alkoholu. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem wynika, że w 2024 r. do Gminnej Komisji wpłynęło 35 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym lub przeprowadzenie rozmów, dotyczących uzależnienia. Odbyło się 15 spotkań GKRPA z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin (8 komisji, 5 spotkań komisji dotyczyło wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz 2 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia). Przeprowadzono 35 rozmów z osobami z problemem alkoholowym lub członkami ich rodzin. Komisja skierowała 1 wniosek do dwóch biegłych: psychologa i psychiatry o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia oraz wskazania formy leczenia. Rok wcześniej skierowanych zostało 6 wniosków o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia. W 2024 roku skierowano do Sądu 1 wniosek na leczenie odwykowe, zaś 3 osoby poddały się zabiegowi p/alkoholowemu. W 2023 roku tego typu zabiegowi poddały się 2 osoby.

Przez cały czas dostrzega się potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień m.in. prowadzenie warsztatów profilaktycznych dla uczniów, organizację otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień oraz wsparcie dzieci w integracji ze środowiskiem rówieśniczym. W tym miejscu należy również wskazać na budzącą niepokój ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i telefonu komórkowego przez młodych ludzi. Konieczna staje się zatem szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu, co realizują placówki oświatowe.

W ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie” rok rocznie realizowane są m.in. spektakle profilaktyczne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, festyny, pogadanki.

Szkoły podstawowe z terenu gminy Wielgie realizują programy wychowawczo – profilaktyczne czy też profilaktyczno - edukacyjne, w ramach których organizowane są apele, spotkania, pogadanki dot. profilaktyki uzależnień.

Osoby z terenu gminy Wielgie dotknięte wszelkiego rodzaju uzależnieniami mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego.

W 2024 r. na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem realizowane było poradnictwo psychologiczne świadczone przez firmę Pani Zofii Pachnik. Usługi psychologiczne dla mieszkańców gminy Wielgie prowadzone były w punkcie konsultacyjnym znajdującym się w budynku Urzędu Gminy Wielgie. Zadanie polegało na udzielaniu specjalistycznej pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i zażywającym szkodliwe

substancje psychoaktywne i innym osobom potrzebującym wsparcia, prowadzeniu poradnictwa psychologicznego oraz przedstawianiu wskazań do profilaktycznej diagnozy.

Również na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim na terenie gminy Wielgie działają Punkty Konsultacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji (1 punkt w ZPO Wielgie, 1 punkt w Szkole Podstawowej w Czarnem i 1 punkt w budynku pod adresem Zaduszniki 10). W okresie I-III.2024 punkty prowadzone były przez Certyfikowanego Psychoterapeutę Poznawczo – Behawioralnego, Instruktora Psychoterapii Uzależnień z firmy SENSICA – SZKOLENIA. Od m-ca kwietnia 2024 r. w związku z wygranym zapytaniem ofertowym wspomniane wyżej Punkty Konsultacyjne prowadzone są przez psychologa – P. Jarosława Najberg.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim ul. Starowiejska 8 prowadzi punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków.

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol, narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt psychologiczno-konsultacyjny. Zajęcia finansowane są ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie.

Realizowane są programy profilaktyczne dla sołectw, jak i programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży ze szkół z terenu gminy Wielgie.

Problem społeczny – bezdomność

GOPS Wielgie obejmuje swoją opieką również osoby bezdomne. Na terenie gminy Wielgie nie ma schronisk, ani mieszkań treningowych i wspomaganych, ale jeśli tylko pojawia się problem bezdomności pracownicy socjalni podejmują się wszelkich starań, aby osobę taką umieścić w schronisku dla bezdomnych, stosowanie do stanu zdrowia potrzebującego wsparcia.

W 2024 r. pomoc w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych otrzymały 3 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Liczba ta utrzymała się na poziomie z roku 2023. Dąży się do likwidacji zjawiska bezdomności.

REALIZACJA DZIAŁAŃ NA PODSTAWIE OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW W 2024 ROKU

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia rodzin ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia dzieci do lat trzech.

Wskaźniki realizacji działania:

– **liczba rodzin pobierająca świadczenia rodzinne**

W 2024 r. świadczenia rodzinne pobierało **467 rodzin** (stan na dzień 31.12.2024 r.).

– **kwota udzielonych świadczeń**

W 2024 r. udzielono następujące świadczenia pieniężne:

- świadczenia rodzinne – 5 829 956,02 zł + 3 819,00 (świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy), w tym zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskie,
- zasiłek dla opiekuna – 7 440,00 zł,
- świadczenia wychowawcze – 7 500,00 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 217 119,21 zł,
- zasiłki okresowe i celowe – 485 013,36 zł (z tego 469 893,36 zł zasiłki okresowe, 15 120,00 zł zasiłki celowe),
- zasiłki stałe – 482 489,35 zł,
- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – 120 225,00 zł,
- stypendia (pomoc materialna o charakterze socjalnym) – 144 981,72 zł,
- dodatki mieszkaniowe – 28 792,44 zł,
- bon energetyczny – 336 855,56 zł,
- dodatki osłonowe – 345 541,66 zł,
- dodatek węglowy – 3 000,00 zł
- wynagrodzenia za sprawowanie opieki wypłacane zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej – 372 397,95 zł.

– **wartość udzielonych świadczeń niepieniężnych**

Do świadczeń niepieniężnych udzielonych w 2024 r. należy zaliczyć:

- dożywianie dzieci w szkołach/przedszkolach – 200 569,90 zł,

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 484 539,50 zł (odpłatność za świadczenie tych usług 42 567,06 zł),
 - usługi opiekuńcze – 194 444,53 zł (odpłatność za świadczenie usług 29 580,86 zł), z tego w ramach Programu „Opieka 75+” – edycja 2024 – 72 921,00 zł (z dotacji 43 752,60 zł),
 - Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 - 49 581,26 zł,
 - Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – 135 543,52 zł,
 - pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych – 54 976,09 zł,
 - zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy - 2 520,00 zł.
- **liczba rodzin objętych pomocą**
- W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem przyznał pomoc i wsparcie **290 rodzinom** o łącznej liczbie osób w rodzinach – 895.
- **liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny**
- Ogółem w 2024 r. asystent rodziny objął swoim wsparciem **17 rodzin**.
- **liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną**
- Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do Ośrodka. W roku 2024 pracą socjalną objęto 263 rodziny, z liczbą osób w rodzinach 806. Jednym z powodów przyznawania pomocy jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – **108 rodzin**. Wszystkie te rodziny objęte są pracą socjalną.
- **liczba rodzin korzystających z poradnictwa**
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem z myślą o mieszkańcach gminy organizuje wszelkiego rodzaju wsparcie, głównie terapeutyczne i psychologiczne, które w głównej mierze finansowane jest ze środków „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie”.
- W 2024 r. w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. mieszkańcy gminy Wielgie mogli korzystać ze specjalistycznego **wsparcia prawnego/urzędowego** udzielanego raz

w tygodniu przez inspektora do spraw wspierania rodziny. Każdy, kto tylko miał problem mógł zgłaszać się o wsparcie czy też poradę. W 2024 r. udzielono **48** tego typu **porad**.

Na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim realizowane było poradnictwo psychologiczne świadczone przez firmę Pani Zofii Pachnik. **Usługi psychologiczne** dla mieszkańców gminy Wielgie prowadzone były w punkcie konsultacyjnym znajdującym się w budynku Urzędu Gminy Wielgie – 12 godzin miesięcznie tj. 4 razy w miesiącu po 3 godziny. Zadanie polegało na udzielaniu specjalistycznej pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i zażywającym szkodliwe substancje psychoaktywne i innym osobom potrzebującym wsparcia, prowadzeniu poradnictwa psychologicznego oraz przedstawianiu wskazań do profilaktycznej diagnozy. Przez cały 2024 r. psycholog w ramach w/w zadania przeprowadził **118 konsultacji** indywidualnych.

Również na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim na terenie gminy Wielgie działają **Punkty Konsultacyjne** dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji (1 punkt w ZPO Wielgie, 1 punkt w Szkole Podstawowej w Czarnem i 1 punkt w budynku pod adresem Zaduszniki 10). W okresie I-III.2024 punkty prowadzone były przez Certyfikowanego Psychoterapeutę Poznawczo – Behawioralnego, Instruktora Psychoterapii Uzależnień z firmy SENSICA – SZKOLENIA. Ze wsparcia korzystały zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci. Na spotkania zgłaszały się osoby z różnymi problemami: uzależnieni od alkoholu czy narkotyków, doświadczający przemocy psychicznej, z problemami wychowawczymi, współuzależnieni, z licznymi zaburzeniami, dzieci dorosłych alkoholików i inni. W okresie I-III.2024 udzielono łącznie **134 konsultacje, w tym 79 online (42 osoby)**. Od m-ca kwietnia 2024 r., w związku z wygranym zapytaniem ofertowym wspomniane wyżej Punkty Konsultacyjne prowadzone są przez psychologa – P. Jarosława Najberg (20 godz./mies.). W okresie IV-XII.2024 psycholog przeprowadził ok. **185 konsultacji (106 osób)**. Osobami zgłaszającymi się o wsparcie były osoby z problemem alkoholowym, osoby z problemem narkotykowym, dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym, dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym, osoby doznające przemocy domowej, osoby stosujące przemoc domową oraz osoby z innymi problemami.

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę **Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”**, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol,

narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt psychologiczno-konsultacyjny. Podczas konsultacji terapeuta prowadził rozmowy, dążył do podjęcia przez te osoby trwałej abstynencji oraz odzyskania równowagi emocjonalnej. W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w ramach działalności stowarzyszenia wsparciem objętych zostało 19 osób uzależnionych i 4 osoby współuzależnione. Udzielono również **34 konsultacje** w okresie I-III.2024.

– **liczba dzieci uczestnicząca w programach aktywizujących**

Wszelkie programy aktywizujące dla dzieci realizowane są w głównej mierze przez szkoły z terenu gminy Wielgie, Ośrodek Kultury i Bibliotekę Gminy Wielgie oraz sołectwa w ramach wszelkiego rodzaju imprez np. choinka.

Szkoła Podstawowa w Wielgiem realizuje działania opiekuńcze, wychowawcze i profilaktyczne w oparciu o Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w szkole zrealizowane były działania z zakresu profilaktyki, opieki i wychowania w formie: warsztatów – 34, spektakli profilaktycznych - 1, spotkań z przedstawicielami instytucji wspierających szkołę - 3, programów – 3.

W minionym roku działania profilaktyczne zrealizowane zostały poprzez: opracowanie i wdrożenie Standardów, warsztaty w ramach projektu „Smak życia” – profilaktyka wczesnej inicjacji narkotykowej Kujawy 2024 - zajęcia w klasach VII a, VII b, VIII a, VIII b oraz warsztaty w ramach projektu „Debata” – profilaktyka wczesnej inicjacji alkoholowej – Kujawy 2024 - zajęcia w klasach VI a, VI b, spektakl profilaktyczny „Księga życzeń” - grupy „Magiczna scena” z Krakowa dla uczniów klas I – III i dzieci z oddziału przedszkolnego, organizacja akcji „*Bijemy rekord pierwszej pomocy - Ratujemy i uczymy ratować*” przy współpracy z WOŚP Lipno - uczniowie klas IV- VIII, udział w ogólnopolskiej akcji „*Dzieciństwo bez przemocy*” i w ramach tejże akcji przeprowadzone zostały warsztaty profilaktyczne n.t. „*Przemoc rówieśnicza i przemoc domowa*” w klasach I – VIII i oddziałach przedszkolnych, udział w kampanii „*Biała Wstążka*”, przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych w klasach III z okazji Dnia Tolerancji przy współpracy z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Lipnie na temat „*Ludzie choć inni są, to razem być powinni*”, wyjazd z uczniami na pokazy edukacyjno - profilaktyczne do hali sportowo - widowiskowej Łuczniczka w Bydgoszczy. Spotkanie pod hasłem „*Bezpieczeństwo ze Świętym Mikołajem*”. Akcja organizowana przez

Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy, spotkanie uczniów klas I – VIII i dzieci z oddziałów przedszkolnych z przedstawicielami Policji i Państwowej Straży Pożarnej pod hasłem „Bezpieczne ferie 2025”, Dni Zdrowia i Profilaktyki pod hasłem „*Standardy Ochrony Małoletnich*”. Odkonło się szkolenie rady pedagogicznej Szkoły Podstawowej w Wielgim na temat nowo obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich, szkolenie pracowników obsługi i administracji Szkoły Podstawowej Wielgim na temat nowo obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich, szkolenie dla rodziców uczniów Szkoły Podstawowej, zapoznanie z procedurami nowo obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich. Zajęcia warsztatowe prowadzone przez pedagoga szkolnego: „Przyjaciele są jak ciche anioły – tajemnicza moc przyjaźni” – klasa VII b, „Kim zostanę kiedy dorosnę...” – klasa VII b, „Klasa jest jak szkolna rodzina, szanujemy się i wspieramy” – klasa VII a, „Magia świąt, jak wpływa na nasze emocje?” – klasa III a, „Relacje w grupie rówieśniczej” – klasa II a, „Skutki nadmiernego korzystania z telefonu, komputera i innych urządzeń multi-medialnych”, zajęcia warsztatowe w klasie II b, III a pod hasłem: „Kodeks dobrego zachowania”. Zajęcia warsztatowe prowadzone przez psychologa: „*Relacje*” – 1 warsztat kl. VII, „*Alkohol, fakt czy mit*” - 2 warsztaty, klasy VIII a i VIII b, „*Dzieciństwo bez przemocy*” – 7 warsztatów klasy I – III. W ramach działań wspierających rodziców uczniów, zorganizowane zostały we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lipnie dwa spotkania szkoleniowe: „*Gotowość szkolna dziecka*”, a także „*Współpraca rodziców ze szkołą*”. Uczniowie borykający się z trudnościami dydaktycznymi, wychowawczymi i emocjonalnymi objęci byli wsparciem specjalistów: pedagoga, logopedy, psychologa Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lipnie. Rodzicom uczniów udzielane były porady i konsultacje.

Na dzień 06.02.2025 roku 27 uczniów Szkoły Podstawowej w Wielgim oraz 2 dzieci Publicznego Przedszkola w Wielgim, w związku z posiadanymi orzeczeniami o niepełnosprawności, objętych jest zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej i zajęciami rewalidacyjnymi zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach. Dwoje uczniów realizuje zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim.

Działania dotyczące profilaktyki uzależnień oraz problemów społecznych w Szkole Podstawowej w Czarnem w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. polegały na realizacji następujących programów profilaktycznych: „Klub Bezpiecznego Puchatka” - 30 uczniów, Projekt „Szkoła Dostępna dla wszystkich”- cała szkoła – realizacja pedagog szkolny, „Szkoła Pozytywnego Myślenia” - 15 uczniów klasy VIII na zajęciach

z wychowawcą, pozostali uczniowie w ramach zajęć warsztatowych, łącznie 108 uczniów, „Każdy inny - wszyscy równi” uwrażliwiający na obecność i potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, realizowany przez pedagoga specjalnego przy wsparciu psychologa i pedagoga szkolonego dla wszystkich uczniów szkoły, „Razem Raźniej” Program mentoringu rówieśniczego - integracja społeczna społeczności uczniowskiej, w tym uczniów z doświadczeniem migracji (5 par uczniów), Program „Doposażenie szkół w środki higieny menstruacyjnej w roku szkolnym 2024/2025”.

W ramach realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego na zajęciach z wychowawcami oraz apelach organizowane są spotkania i pogadanki dot. treści profilaktycznych np. spotkanie dla kl. VII i VIII dot. profilaktyki uzależnień. Uczniowie brali udział w spektaklach i spotkaniach profilaktycznych: „Księga życzeń” w wykonaniu Teatru Kurtyna z Krakowa oraz „Zasady bezpieczeństwa” - spotkanie z przedstawicielami WOPR i Policji. W szkole organizowane były porady i konsultacje dla uczniów i rodziców prowadzone przez pracowników PPP w Lipnie oraz specjalistów zatrudnionych w szkole (pedagog, psycholog).

Uczniowie z niepełnosprawnością objęci są w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną: zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, terapia pedagogiczna, zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne, zajęcia rozwijające zdolność uczenia się, zajęcia z pedagogiem i pedagogiem specjalnym, psychologiem.

Szkoła realizuje wczesne wspomaganie rozwoju dla jednego dziecka w oddziale przedszkolnym.

W roku 2024 Szkoła Podstawowa w Zadusznikach realizowała opracowywany na każdy rok szkolny - Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy, w którym zawarte są działania w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów np. agresji, radzenia sobie ze stresem i szeroko pojętego bezpieczeństwa. W 2024 roku zrealizowano następujące działania: zajęcia przeprowadzone we wszystkich oddziałach przez specjalistów (pedagog i psycholog szkolny), np. na temat: uzależnienia behawioralne wśród dzieci i młodzieży i inne profilaktyczne w zależności od potrzeb klasy, uczniowie brali udział w spektaklach profilaktycznych: „Księga życzeń” (Magiczna scena) – kl. 0-III, „Zło dobrem zwyciężaj” - kl. IV-VIII, cyklicznie przeprowadzane były spotkania z Policją, OSP, WOPR i przedstawicielami wojska na temat zasad bezpieczeństwa, wdrożenie „Standardów ochrony małoletnich”, realizacja programów profilaktycznych: warsztaty profilaktyczne z zakresu cyberprzemocy, kampania „Biała wstążka”, kampania

„Dzieciństwo bez przemocy”, kampania nt. tolerancji „Z tolerancją nam do twarzy”, profilaktyka uzależnień od alkoholu – spotkanie z osobą zewnętrzną.

Wszyscy nauczyciele i specjaliści realizowali godziny konsultacji (godziny dostępności dla uczniów i rodziców – godzina w tygodniu). Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne udzielane było indywidualnie w miarę potrzeb. Szkoła korzystała również w tym zakresie ze wsparcia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lipnie. Odbyły się także spotkania ogólne z rodzicami, w trakcie których prelekcje wygłosili: pedagog specjalny, psycholog szkolny i pedagog szkolny.

Do szkoły uczęszcza 11 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (10,25% uczniów). Koordynacją wspierania potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami zajmuje się pedagog specjalny. Wsparcie udzielane jest uczniom w trakcie bieżącej pracy z nimi oraz zintegrowanych działań specjalistów. Szkoła realizuje zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zatrudnia specjalistów zgodnie z potrzebami wynikającymi z orzeczeń (11) lub opinii (25) PPP. Odbywały się zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej: logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz zajęcia rewalidacyjne. Realizowano Ogólnopolski projekt edukacyjny „Alfabet logopedyczny wspierający uczniów z niepełnosprawnościami i dysfunkcją mowy”. Uczniowie z niepełnosprawnościami dysponują środkami dydaktycznymi niezbędnymi do realizacji zajęć dostosowanych do ich potrzeb i możliwości (zakupione w ramach dotacji MENiS).

Z funduszy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie zostały zakupione programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy dla uczniów klas I - VIII szkół podstawowych. Są to zestawy edukacyjne do przeprowadzania lekcji profilaktycznych z 12 – miesięcznym okresem subskrypcji. Zostały przekazane do dwóch szkół: w Wielgiem oraz w Czarnem. W miesiącu październiku dla wszystkich uczniów z klas I-III oraz przedszkoli zostały przeprowadzone programy profilaktyczne w formie teatralnej oraz pogadanki pt. „Księga życzeń”. Zakupiono również programy profilaktyczne/spektakle, takie jak: „Galaktyczny przyjaciel”, „Szkolne tarapaty”, „Wybierz zdrowie” czy też „Liga pomocy przeciw przemocy”, z których skorzystali uczniowie w szkołach z terenu gminy Wielgie. Dla szkół zakupiono też ulotki oraz plakaty dotyczące przemocy domowej oraz przemocy rówieśniczej.

GOPS Wielgie przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie i przy partnerstwie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu w dniach 08.08.2024 r. i 19.11.2024 r. zorganizował dla wytypowanych 10 rodzin z dziećmi z terenu gminy 6 godzinne warsztaty: „Rozwój psychoseksualny i jego wpływ na dojrzałość społeczną dziecka” oraz „Budowanie, rola i znaczenie autorytetu rodzica”. Celem I Etapu projektu „Rodzina w Centrum” było podniesienie i wzmocnienie kompetencji rodzicielskich rodziców naturalnych i zastępczych.

W dniu 19.12.2024 r. asystent rodziny zorganizował spotkanie Wigilijne dla rodzin objętych asystenturą. Zaproszone rodziny przygotowały potrawy wigilijne, dzieliły się opłatkiem, a dzieci otrzymały skromne upominki.

Programy aktywizujące realizuje również Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie. Organizowane są spotkania, wszelkiego rodzaju warsztaty rozwijające zdolności i zainteresowania młodych ludzi z terenu gminy. W stałych formach pracy kulturalno – wychowawczej znajdują się: zajęcia gminnej orkiestry dętej (20 osób), zajęcia tańca nowoczesnego (40 osób), zajęcia zumby (30 osób), zajęcia plastyczne dla dzieci (25 osób), zajęcia grupy wokalne – chóru (10 osób), zbiórki harcerskie (25 osób), zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci (30 osób), warsztaty teatralne (20 osób), warsztaty robotyki i programowani (20 osób), warsztaty ceramiczne (20 osób). Każde zajęcia aktywizujące organizowane przez ośrodek przyciągają dzieci i młodzież szkolną.

– **liczba dzieci objętych wsparciem GOPS**

Dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach odbywało się w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Pomoc realizowana była i jest w formie „gorącego posiłku” tylko w dni nauki szkolnej i czynnej stołówki szkolnej. W 2024 r. z dożywiania w szkole i przedszkolu skorzystało **213 dzieci**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem realizuje zadania z zakresu przyznawania pomocy w formie stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.

W I półroczu 2024 r. stypendium otrzymało 144 uczniów, zaś w II półroczu 145 uczniów.

Dzieci z zaburzeniami psychicznymi objęte zostały specjalistycznymi usługami opiekuńczymi – 14 dzieci (ogółem 17 osób objętych SUO). W 2024 r. asystent rodziny współpracował z 17 rodzinami. W pracy asystenta rodziny dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogiem szkolnym i wychowawcami, asystent diagnozował problemy dzieci w nauce.

W dniu 21.01.2024 r. GOPS Wielgie przy współpracy z Chrześcijańskim

Stowarzyszeniem Dobroczynnym zorganizował „Gwiazdkową niespodziankę” dla 70 dzieci z 30 rodzin z niskimi dochodami, zagrożonymi wykluczeniem, niewydolnymi wychowawczo. Na spotkaniu GOPS Wielgie zapewnił poczęstunek, a stowarzyszenie paczki świąteczne. Rozdanie paczek poprzedzono krótkim występem artystycznym.

W okresie od 17.08.2024 r. do 26.08.2024 r. 7 dzieci z terenu gminy Wielgie uczestniczyło w bezpłatnych koloniach letnich w DarłóWKu. Wypoczynek dla dzieci zorganizowany został z inicjatywy Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych poprzez włączenie ich do społeczności lokalnej.

Wskaźniki realizacji działania:

- **liczba osób pobierająca świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne**

W 2024 r. **102 osoby** pobrały świadczenia pielęgnacyjne (wyplacono 1206 świadczeń). Zasiłki pielęgnacyjne otrzymało **314 osób** (wyplacono 3699 świadczeń).

- **liczba rodzin pobierająca zasiłek dla opiekunów**

W 2024 r. zasiłek dla opiekuna pobrała **1 rodzina** (wyplacono 12 świadczeń).

- **liczba rodzin/osób sprawująca opiekę nad chorym członkiem rodziny, będącym osobą niepełnosprawną (zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy)**

W roku sprawozdawczym zasiłek dla opiekuna wyplacono **1 osobie/rodzinie**, zaś specjalny zasiłek opiekuńczy – **9 osobom** (114 świadczeń).

- **liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym udzielono wsparcia finansowego w ramach pomocy społecznej**

Jednym z powodów przyznawania pomocy finansowej jest niepełnosprawność. W 2024 r. z powodu niepełnosprawności pomoc przyznano **90 rodzinom** (230 osób w rodzinach).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że GOPS Wielgie wypłaca również zasiłki stałe, których odbiorcami w znacznej części są osoby dotknięte niepełnosprawnością. W 2024 r. zasiłki stałe otrzymało 57 osób (55 rodzin).

- **liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym przyznano pomoc usługową**

W 2024 r. usługami opiekuńczymi objęto 10 osób/rodzin (w tym również osoby z niepełnosprawnością). W tym miejscu należy zaznaczyć, że 6 osób otrzymało wsparcie

w ramach Programu „Opieka 75” – edycja 2024. Z Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 skorzystało 9 osób, zaś z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 - 13 osób.

– **liczba osób objętych usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

W 2024 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych zostało **17 osób** (w tym 14 dzieci). Z tego typu wsparcia skorzystało 17 rodzin.

– **liczba osób sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi**

Osobami z niepełnosprawnością zajmują się członkowie rodziny, jak i instytucje, w zależności od rodzaju świadczonych usług. Jak wynika z danych GOPS Wielgie w 2024 r. wymienić należy:

1) osoby zatrudnione przez GOPS Wielgie:

- usługi opiekuńcze (dla osób starszych i z niepełnosprawnością) – 2 osoby na umowę o pracę (świadczyły również pracę w ramach programów),
- z programów: „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 i „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – 9 osób na umowę zlecenie (w tym 3 osoby świadczą również usługi opiekuńcze poza programami),
- z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – 1 osoba na umowę o pracę,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 2 podmioty/firmy.

2) członkowie rodziny sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością:

- zasiłek dla opiekunów – 1 osoba,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 9 osób,
- świadczenia pielęgnacyjne – 102 osoby.

Cel strategiczny 3. Zapewnienie pomocy i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.

Wskaźniki realizacji działania:

— **liczba osób zatrudnionych przez GOPS sprawujących opiekę nad osobami starszymi**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim w celu sprawowania opieki nad osobami starszymi zatrudnia opiekunki domowe. W 2024 r. usługi opiekuńcze świadczone były przez **2 osoby** zatrudnione na umowę o pracę, jako opiekunki oraz **3 osoby** zatrudnione na umowę zlecenie, świadczące również usługi w ramach programów).

— **liczba wolontariuszy zajmujących się osobami starszymi**

W szkołach podstawowych z terenu gminy Wielgie działają koła wolontariatu. Ich działania skupiają się wokół pomocy osobom starszym oraz organizacji akcji charytatywnych różnego typu. Wolontariat Szkoły Podstawowej w Wielgim zrzesza 22 członków. Koło wolontariatu w Szkole Podstawowej w Czarnem obecnie liczy 20 członków. W Szkole Podstawowej w Zadusznikach działa Szkolne Koło Caritas zrzeszające ok. 20 wolontariuszy. Wolontariat w szkołach z terenu gminy Wielgie liczy ogółem **62 osoby**.

— **liczba projektów zrealizowanych na rzecz osób starszych**

W 2024 r. GOPS Wielgie realizował dwa programy na rzecz osób starszych:

1) **Program „Opieka 75+” – edycja 2024**, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy przystępujące do realizacji programu uzyskały finansowe wsparcie do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

2) **Program „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”** – dodatkowa usługa opiekuńcza, wykorzystująca nowoczesne technologie. Jej celem jest zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych, niesprawnych, chorych i innych, pozostających samotnie w swoich domach. Jest narzędziem systemu opieki, które pozwala wielu osobom na lepsze funkcjonowanie, odzyskanie poczucia bezpieczeństwa i samodzielności. Przeznaczona jest dla osób z problemami sercowo-krążeniowymi i polega na noszeniu bransoletek monitorujących pracę tego układu.

Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie współpracuje z Oddziałem Kujawsko - Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku - Oddział Wielgie. Słuchaczami są emeryci i renciści z terenu gminy Wielgie. Wykłady odbywają się raz w miesiącu. Daje to osobom starszym możliwość nie tylko dalszego rozwoju, ale również wspólne spędzanie czasu.

W Wielgim działa koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Spotkania odbywają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca. W ramach koła organizowane są spotkania okolicznościowe, takie jak: Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Dzień Inwalidy oraz wycieczki np. do teatru, spotkania przy ognisku, imprezy taneczne.

Przy OKiBGW działa także Zespół wokально-instrumentalno-kabaretowy Ziemi Dobrzyńskiej. Głównie są to emeryci. Chór występuje na lokalnych imprezach, promuje gminę na terenie powiatu.

Poza wspomnianymi działaniami seniorzy mają możliwość uczestniczyć także w zajęciach tanecznych zumbi oraz spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki w bibliotece w Wielgim raz w miesiącu.

— **liczba osób starszych objęta bezpośrednią pomocą w ramach projektów, liczba spotkań integracyjnych**

W ramach Programu „Opieka 75+” - edycja 2024 pomocą objęto **6 osób**, zaś w ramach partnerstwa Programu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” w 2021 r. **10 osób** z terenu gminy Wielgie otrzymało bransoletki życia. W trakcie realizacji programu 4 osoby zmarły, w tym 2 w 2024 r. W 2024 r. do programu przystąpiła 1 osoba.

Oddział Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wielgim skupia ok. 25 słuchaczy. Wykłady odbywają się raz w miesiącu. Koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów liczy ok. 60 członków. Spotkania odbywają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca. W jego ramach odbywają się różnego rodzaju spotkania integracyjne i okolicznościowe. Zespół wokально-instrumentalno-kabaretowy Ziemi Dobrzyńskiej, skupiający głównie emerytów liczy ok. 10 osób. Seniorzy mają możliwość uczestniczyć także w zajęciach tanecznych zumbi oraz spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki w bibliotece w Wielgim raz w miesiącu.

PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 została opracowana z uwzględnieniem bieżących potrzeb społecznych. Zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej. W myśl ustawy o pomocy społecznej podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości do

życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Realizacja Strategii powinna zatem wpłynąć na wzrost jakości życia mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, z niepełnosprawnością, rodzin i dzieci.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najsukuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

Analizując przekazane dane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji. Podejmowane działania w ramach realizacji poszczególnych celów przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

Realizując poszczególne cele strategiczne my, jako Gmina przyczyniamy się do poprawy jakości życia mieszkańców. Solidarnie przyłączamy się do wszelkich akcji wspierających osoby w potrzebie. Działania jakie podejmujemy zawsze mają na celu polepszenie życia mieszkańców.

Z danych przedstawionych przez lokalne instytucje i służby społeczne wynika, że podejmowane były aktywne działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w każdym obszarze strategicznym. Interdyscyplinarna współpraca umożliwiła realizację priorytetowych kierunków dla rozwoju polityki społecznej Gminy Wielgie.

Sporządził:

Magdalena Rumianowska
- starszy specjalista pracy socjalnej

Zatwierdził:

Ewelina Giżyńska
p.o. Kierownika GOPS Wielgie

Uzasadnienie

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek przedstawienia Radzie Gminy sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, nakłada na Kierownika jednostki art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. W przedkładanym sprawozdaniu uwzględnia się realizację wszystkich zadań należących do kompetencji GOPS w Wielgiem. Jednocześnie przy sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem dokonana została ocena stopnia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 w formie sprawozdania za 2024 r.

Wobec powyższego wnoszę o przyjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewelina Antonowicz